«Народная Воля» в Facebook www.facebook.com/nv.online.info,
в Vkontakte www.vk.com/nvonlineinfo

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...
Якуб КОЛАС

№ 35 (4595)

14 мая 2021 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай
і рускай мовах

Выдавец:УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

Народная Воля

Без послов Франции и США

Вчера Чрезвычайные и Полномочные Послы Ирака, Никарагуа, России, Руанды, Саудовской Аравии и Сьерра-Леоне вручили верительные грамоты Александру Лукашенко.

Послы Франции и Соединенных Штатов Америки не были замечены на вручении верительных грамот. Это говорит о том, что они не получили соответствующего указания от своих президентов.

ХТО ЁСЦЬ ХТО

Ігар ЛЯШЧЭНЯ, экс-амбасадар Рэспублікі Беларусь у Славакіі:

«Мой сэнс свабоды – быць у Беларусі і дзейнічаць адкрыта»

Дасье

Ігар Ляшчэня да нядаўняга часу быў Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Рэспублікі Беларусь у Славаччыне (раней – у Егіпце, Ізраілі). Дыпламатычны стаж –30 гадоў. Мае сям'ю і траіх дзяцей.

Стаў першым беларускім паслом, хто 15 жніўня публічна заявіў пра салідарнасць з мірнымі пратэстоўцамі. І потым вярнуўся ў Беларусь.

«Натуральна, я хваляваўся, калі рабіў тую заяву, бо па жыцці вельмі асцярожны чалавек. Калі рызыкую і займаю прынцыповую пазіцыю, усё ўзважваю. У маім разуменні рызыка – гэта ўсвядомленая небяспека, якой не пазбегнуць, калі ты разумееш, што інакш нельга. Усё астатняе – блазенства. Выкладваючы заяву ў інтэрнэт, я выразна разумеў, што іду ў нікуды і вяду ў нікуды маю сям'ю. Але інакш паступіць не мог», – успамінае Ігар Ляшчэня.

Сёння Ігар Ляшчэня – старшыня грамадзянскай ініцыятывы «СХОД» – лічбавай дыялогавай платформы народных прадстаўнікоў, якая мае на мэце, сярод іншага, садзейнічаць вырашэнню палітычнага крызісу ў краіне праз дыялог.

«Гэта не было спробай ускочыць у апошні вагон новай дэмакратычнай улады»

– Што вымусіла вас адкрыта выказаць сваю грамадзянскую пазіцыю?

– Яшчэ 10 жніўня я не ведаў, што зраблю сваю заяву. На маім выбарчым участку ў амбасадзе Славаччыны было сумленнае галасаванне, і я сумленна паведаміў у Мінск, што Лукашэнка атрымаў 12 працэнтаў галасоў, а Ціханоўская – 78 працэнтаў. Я знаходзіўся ў гармоніі з сабой, лічыў, што гэтага дастаткова. Але далейшыя падзеі не пакінулі выбару. Самы галоўны трыгер – відэа з разгонам і збіццём людзей. Я эмацыйны чалавек, але пасол не можа паддавацца эмоцыям. Таму я правяраў факты: спачатку праз афіцыйныя тлумачэнні – непераканаўча, потым праз знаёмых. І выразна ўбачыў, што на пратэсты выйшлі не прафесійныя рэвалюцыянеры, не наркаманы, прастытуткі і беспрацоўныя, а прыстойныя людзі розных узростаў і палітычных поглядаў.

Мая заява аб падтрымцы мірных пратэстаў не была спробай ускочыць у апошні вагон новай дэмакратычнай улады. Бо ўжо тады, у адрозненне ад многіх беларусаў, якія былі ў эйфарыі, у мяне было дакладнае разуменне, што я не вярнуся ў дэмакратычную Беларусь, што ўлада тут не зменіцца ні праз тыдзень, ні праз месяц.

Чаму так мала паслоў паступілі гэтак жа? Думаю, як ні цынічна гучыць, дзеля звычайнага пачуцця самазахавання. Калегі ўсё разумеюць і прыдумалі шмат самаапраўдалак: ад макіявеліянскіх трактовак наконт дыпламатычнага доўгу да элементарнага «на што жыць?».

Дыпламаты ў цэлым паднявольныя людзі. Ёсць меркаванне, што сутнасць працы амбасадара – сваім майстэрствам прымусіць другі бок бачыць плюсы пазіцыі краіны, якую ён прадстаўляе, і не заўважаць мінусы. Я за гады працы вывеў сваю формулу дыпламаты: добры амбасадар у адносінах паміж краінамі павінен знайсці вобласці ўзаемнага цяпла, разумення і выгады і, абапіраючыся на гэты пункт апоры, пашыраць супрацоўніцтва там, дзе яно здавалася немагчымым.

Але калі казаць пра 9–12 жніўня... Пасля нядзельных падзей толькі ў пятніцу МЗС выдала нейкую інструктыўную паперу, якая мала каго пераконвала. Вопыту для данясення афіцыйнай пазіцыі мне дакладна хапіла б... Але вось аб наяўнасці ў гэтай арыенціроўцы апорнага пункту для збліжэння пазіцый апанентаў гаварыць не даводзілася. Там ішла адкрытая хлусня. Памятаецца, што прадстаўнікоў Еўрасаюза прапаноўвалі пераконваць у зверствах пратэстоўцаў над праваахоўнікамі на падставе 2–4 фатаграфій амапаўцаў з залепленымі насамі. Вы памятаеце, як яны былі экіпіраваны? Праз гэтыя панцыры пратэстоўцы наўрад ці маглі зламаць ім насы. І ў мяне вялікае пытанне, як мае калегі ўсё гэта данасілі і тлумачылі.

Ёсць і глыбейшыя прычыны. Сітуацыя «вярхі не могуць, нізы не хочуць» да жніўня была сфарміравана далёка не цалкам. Той жа рабочы БЕЛАЗа выйшаў на пратэст, бо накіпела: яго абразіла сітуацыя з кавідам, вынікамі выбараў, АМАП збіў яго сябра, які вяртаўся з начной змены. Гэта ўсё накіпела і выплюхнулася.

А потым пратэст пачалі душыць. І гэты рабочы сеў дома, выпіў гарбаты і зразумеў, што ўсё астатняе яго больш-менш задавальняе. Так, узровень жыцця падае, але не вельмі. І так думалі не толькі працоўныя, але і бізнесмены, і чыноўнікі.

Таму я не стамляўся паўтараць: лозунга «Сыходзь!» недастаткова, на ім мы доўга не праедзем. У гэтым вакууме (калі сітуацыя непрымальная, але куды ісці, толкам не сказалі) прачынаецца досвед сярэдняга разважлівага беларуса, па продках якога так часта і бязлітасна з захаду на ўсход і назад пракатвалася кола гісторыі.

Так, на думку тых жа славакаў ці чэхаў, такая хваля пратэсту, здавалася б, павінна была прывесці да перамогі. Але ў нашай сітуацыі гэтага было недастаткова. Не было напрамку руху. І, як мне здаецца, лідары пратэсту блыталі лабавую просталінейную публічную агітацыю з працай з мэтавымі аўдыторыямі.

Менавіта таму ў кастрычніку, калі ў вусны Святланы Ціханоўскай уклалі заклік да агульнанацыянальнага страйку і нашы палітэмігранты прасілі мяне заклікаць дыпламатаў сыходзіць з МЗС, я адмовіўся, бо мне няма чаго было ім прапанаваць. У Вільнюсе і Варшаве адмовіліся заклікаць чыноўнікаў звальняцца толькі сёлета, пры прыняцці сваіх новых стратэгій.

Што да вышэйшага кіраўніцтва МЗС, то пытанне журналістаў «Чаму Макей не грукнуў дзвярыма і не сышоў?» вельмі наіўнае. Шукаць дэмакратаў на верхніх паверхах уладнай эліты бессэнсоўна – іх там няма. Там цікавасць да дэмакратыі выяўляецца толькі ў прыемнасці спажываць выгоды, створаныя дэмакратычным Захадам.

Уладзімір Макей – адзін з архітэктараў гэтай сістэмы, ужо 21 год ён адзін з самых davераных памочнікаў Лукашэнкі. Мне наогул здаецца, што мой былы кіраўнік павінен цаніць далікатнае стаўленне апазіцыйных СМІ да сваёй персоны ў жніўні мінулага года. Некаторыя ягоныя словы гучалі балюча для тых, па кім прайшоўся каток рэпрэсій. Напрыклад, памятаеце, як ён казаў, што гатовы перагрызці горла за нейкую SMS яго сям'і, якая добра забяспечана і знаходзіцца пад надзейнай абаронай, і забыўся пры гэтым пра бацькоў, з чыіх дзяцей зрабілі крывавае месіва.

«Страціў ранг, але захаваў добрае імя»

– Што вы страцілі за сваю актыўнасць?

– У паняццях цяперашняй улады і абывацеляў, напэўна, я страціў шмат – сучаснасць і ясную будучыню. Я сышоў з сістэмы. Мяне пазбавілі рангу. Каб утрымаць цяперашніх паслоў, быў нават прыняты ўказ прэзідэнта пазбаўляць такіх, як я, былых дыпламатаў спецыяльнай дапамогі пры выхадзе на пенсію. Улада настолькі аптымістычная, што лічыць, быццам праз 12 гадоў, калі падыдзе мой пенсіённы тэрмін, яны ўсё яшчэ будуць сядзець на сваіх месцах і нацешацца відовішчам, як я буду атрымліваць сваё пенсіённае пасведчанне.

(Заканчэнне на 2-й стар.)

СТАЛО ИЗВЕСТНО

Марии Колесниковой предъявили окончательное обвинение

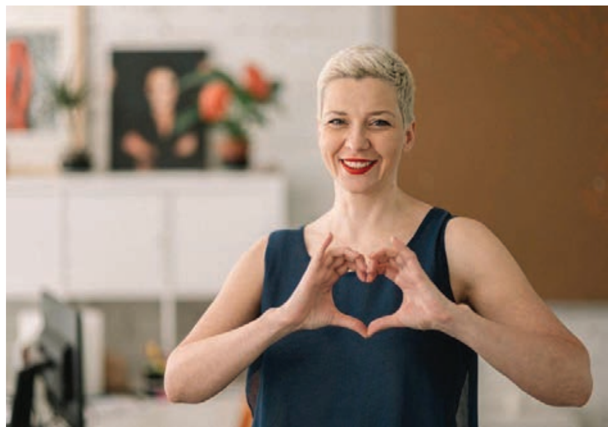
Члену Координационного совета и штаба Бабарико **Марии Колесниковой** предъявлено окончательное обвинение. Об этом *TUT.BY* сообщили в штабе Виктора Бабарико.

Марию Колесникову обвиняют по трем статьям Уголовного кодекса: ч.3 статьи 361 (призывы к действиям против нацбезопасности), ч.1 ст.357 (заговор с целью захвата государственной власти неконституционным путем), ч.1 ст.361-1 (создание экстремистского формирования и руководство им). Ей грозит до 12 лет тюрьмы.

Сейчас Колесникова вместе с защитниками знакомится с материалами дела.

На странице Марии Колесниковой в Facebook накануне появилась выдержка из ее письма, где она говорит, что не жалеет о принятом год назад решении присоединиться к команде Виктора Бабарико, который именно 12 мая объявил, что идет в президенты.

«Год назад я приняла самое важное решение в моей жизни. Понимая все риски и высокую вероятность, что я окажусь там, где я сейчас, я с радостью стала частью команды Виктора Дмитриевича. Ни на секунду не жалею о своем решении и сейчас.

Этот год оказался самым сложным и самым счастливым в моей жизни. Понимаю, как странно это звучит от человека из тюрьмы. Но обрела я намного больше, чем потеряла: уникальный опыт, драйв невероятный, массу новых знаний и умений (например, раньше я никогда не вела стримы, не писала 170 писем в месяц, не бегала каждый день и не читала так много хороших книг). Я обрела внутреннюю свободу и счастье оставаться собой в любой ситуации. Но самое главное чудо – это невероятные белорусы: Ваша поддержка и любовь придают колоссальную силу! Я благодарна Виктору Дмитриевичу, Эдику [Бабарико], Максиму [Знаку], Илье [Салею] и всей команде – вы стали мне как семья, и я счастлива пройти этот путь вместе! Огромное спасибо за этот год моей сестре, папе, родным и близким за поддержку, стойкость и безмерную любовь, которая и есть моя защита! Вас очень люблю и обожаю!» – написала Колесникова.

Напомним: на днях стало известно: еще одному члену президиума Координационного совета и адвокату Колесниковой Максиму Знаку предъявили окончательное обвинение. Знака обвиняют по тем же трем статьям.

SOS!

Россия стремительно захватывает белорусский рынок

Дыра во внешней торговле белорусов с РФ растет как на дрожжах. Сотрудничество со странами вне СНГ, наоборот, быстро сжимается.

Статистика по внешней торговле товарами выходит с задержкой по отношению к данным по производству. Сегодня самая актуальная информация по экспорту и импорту относится к периоду январь–март 2021 года.

Как мы и предсказывали в предыдущих публикациях, в 2021 году доля России во внешней торговле постоянно увеличивается. Это происходит из-за резкого подъема импорта из соседней страны.

За 1-й квартал экспорт товаров Беларуси в Россию увеличился на 8,3%, а вот импорт из РФ подскочил аж на 32,7%. Из-за опережающего роста импорта кратно выросло отрицательное сальдо внешней торговли. Если в 2020 году оно составляло минус 447 млн USD, то за 3 месяца 2021-го опустилось до минус 1,373 млрд USD.

Значительный рост импорта привел к увеличению дисбалансов во внешней торговле с Россией. За январь–март 2020 года на каждые 100 USD импорта из РФ приходилось 87,7 USD экспорта в Россию, а в январе–марте 2021-го – только 71,5 USD.

Дисбаланс в торговле с РФ последовательно ухудшается в течение 2021 года. В январе на 100 USD импорта из России приходилось 74,5 USD белорусского экспорта, в феврале – 71,9 USD, в марте – 69,1 USD.

Ничуть не лучше абсолютные показатели с темпами роста импорта. За январь импорт из России составил 1,352 млрд USD, за февраль – 1,555 млрд USD, за март – 1,914 млрд USD. Темпы прироста импорта тоже идут по нарастающей: январь – +23,2%, февраль – +25,8%, март – +47,4%.

В результате сальдо торговли с Россией ухудшается каждый месяц. В январе это было минус 345 млн USD, в феврале – минус 437 млн USD, в марте – минус 591 млн USD. Для сравнения: в марте 2020 года негативное сальдо по РФ было равно минус 161 млн USD.

Доля России в товарной торговле Беларуси выросла с 47,7% по итогам 1-го квартала 2020-го до 48,7% в 1-м квартале 2021-го. А вот товарные потоки с регионом вне СНГ обмелели: доля в 2020-м составила 41,5%, а в 2021-м откатилась на 40,5%. Заметно, что значимость РФ увеличилась ровно на столько процентных пунктов, на сколько упала доля стран вне СНГ.

С чем связаны все эти события?

Во-первых, это эффект от подорожания нефти. По данным Минфина РФ, средняя цена нефти Urals в 1-м квартале выросла к 2020 году на 24,1%. Также в 2021 году существенно увеличились поставки российской нефти в физическом выражении.

Во-вторых, по данным о розничном товарообороте видно, что импорт вытесняет с полок белорусские товары. В силу величины потоков товары из РБ проигрывают конкурентную борьбу прежде всего дешевому и качественному импорту из России.

(banki24.by)

КАДРОПЛЯС

Смотрите, кто пришел в Большой театр…

Следующим его генеральным директором, не исключено, будет назначен руководитель сельской художественной самодеятельности

В Большом театре опять новый генеральный директор – Вячеслав ГАРБУЗОВ, чиновник областного масштаба со скромной, но твердой поступью преданного управленца. А что вы хотите? Пригласить в Минск интенданта Зальцбургского фестиваля? Хотя почему бы и нет – почему бы не попробовать поискать претендентов на такой значимый пост среди известных импрессарио Европы? Но, как говорится, у нас другие ориентиры.

У нас чуть ли не каждый новый министр культуры назначает нового директора в Большой. Да, собственно, и сами министры меняются, как перчатки: за последние лет десять с небольшим в этом ведомстве было четыре новых чиновника. И директоров в театре за это время тоже четыре. И каждый новый генеральный Большого, если посмотреть, – это как отражение Беларуси, ее конкретного политического момента. Сейчас нужен дисциплинированный идеолог. И назначается Вячеслав Гарбузов. Возможно, что следующим будет вообще директор из районного дома культуры или из сельской художественной самодеятельности. А что удивительного – пока явно, что тенденция идет по нисходящей.

Но были когда-то и другие периоды в истории театра и страны.

В начале 2000-х тысячных – возрождение. Не случайно Александр Лукашенко первым среди всех театров страны стал ремонтировать именно Большой: он тогда сам чувствовал себя созидателем. Вспомним, что огромный ремонт и реконструкцию музыкального гиганта на своих плечах вынес народный артист, выдающийся хореограф **Валентин Елизарьев**. Именно он был директором Большого театра в те годы. Именно его безупречная фигура как нельзя лучше соответствовала тому моменту белорусской истории.

Но настало время фанфар, время вышколенных мундиров, и пост директора Большого достался **Владимиру Гридюшко**, человеку с крепким министерским прошлым. Да, у него не было специального образования, кроме музыкальной школы по классу баяна, но Гридюшко, надо сказать, был неплохим менеджером. Имел экономическое образование. И еще он любил наш Большой театр, это все-таки чувствовалось…

Его сменил тишайший **Александр Петрович**, бывший директор вечно «лежачего» Музыкального театра. Как оказалось ненадолго, он был фигурой переходной, тоже какой-то «лежачей». На голову

Петровича свалилось все: и локдаун в связи с пандемией, и бессланные, скандальные увольнения лучших музыкантов и солистов театра. В общем-то, черная метка на всю биографию бывшего директора. Но за покорность Александру Евгеньевичу сейчас нашли место в одном из творческих коллективов Белгосфилармонии. Все-таки не на пенсию.

А теперь на должность генерального директора Большого театра из кадровых кладовых извлекли персону Вячеслава Гарбузова, молодого идеолога и пропагандиста с Брестчины. У него нет ни театрального, ни музыкального образования, как, впрочем, и экономического. Зато есть твердая карьера управленца – что, видимо, и требует официальный политический момент. Вячеслав Гарбузов по базовому образованию историк-политолог, в 1998-м окончил Брестский университет. Еще на студенческой скамье он влился в аппарат БРСМ. Затем были годы службы в Брестском облисполкоме, в управлении культуры…

Естественно, Вячеслав Гарбузов прошел политическую подготовку в Академии управления при президенте Республики Беларусь. А в 2019 году, уже будучи директором Брестского драматического театра, переподготовку по профилю – в университете культуры и искусств. Возможно, он даже посещал Большой театр… Возможно, даже сможет теперь высидеть три с половиной часа на опере «Фауст». Возможно, знает творческий путь художественного руководителя театра всемирно известного хореографа Валентина Николаевича Елизарьева. Кстати, министерство не сочло нужным посоветоваться с мэтром перед назначением в коллектив нового директора. Как-будто послали очередного начальника в ЖЭС – авось сработаются… Конечно, будем надеяться. Елизарьев – мудрый, опытный, гениальный. Гарбузову у такого человека учиться, учиться и еще раз учиться.

Сейчас для нового генерального директора Большого театра главное что? Преданность Лукашенко, а вовсе не прорывы в искусстве. А разницу между партитурой и клавиром, между каватиной и каденцией новому руководителю Большого, может, знать и не обязательно.

И вообще, долог ли век Гарбузова в такой высокой должности? Следующим генеральным директором Большого театра, не исключено, будет назначен руководитель сельской художественной самодеятельности.

Елена МОЛОЧКО.

ЧУЛІ?

Тры міліцыянты і два ідэолагі:

стала вядома, хто знайшоў экстрэмізм у кнізе «Беларуская нацыянальная ідэя»

«Еўрарадыё» атрымала копію заключэння экспертнай камісіі ад 4 сакавіка, якая знайшла экстрэмізм у кнізе «Беларуская нацыянальная ідэя». Кнігу абмяркоўвалі восем экспертаў, трое з якіх – міліцыянты, яшчэ двое маюць дачыненне да ідэалагічнага ўпраўлення Мінскага аблвыканкама.

У камісію ўвайшлі трое супрацоўнікаў УУС Мінскага аблвыканкама – палкоўнік міліцыі **Мікалай Максімовіч**, першы намеснік начальніка **Віталь Казлоў** і начальнік крыміналістычнага аддзела **Максім Цупа**; двое ідэолагаў з Мінаблвыканкама – **Вольга Топдэмір** і **Ніна Грамузава**, а таксама экс-дырэктар радыёстанцыі «Мінская хвалія» **Тамара Вяцкая**, выкладчык БДМУ **Аляксей Кацічаў** і кіраўнік «Цэнтра глабалізацыі, інтэграцыі і сацыякультурнага супрацоўніцтва» ў Інстытуце філасофіі НАН РБ **Наталля Кутузава.**

Высновы, да якіх прыйшла камісія, займаюць адзін абзац: там проста гаворыцца, што ў кнізе *«устаноўлена наяўнасць прыкмет праявы экстрэмізму»*. Далей пазначаны непасрэдна прыкметы, якія пералічваюцца ў беларускіх законах. Усе яны адносяцца да кнігі ці нейкія канкрэтныя – незразумела.

Як сказала «Еўрарадыё» адна з чальцоў камісіі **Наталля Кутузава**, яна адзіная з васьмі ўдзельнікаў камісіі галасавала супраць прызнання кнігі экстрэмісцкай. Паводле яе меркавання, прыкметы экстрэмізму ў кнізе не былі сфармуляваны на пасяджэнні камісіі. **Тамара Вяцкая** сказала выданню, што аб тым, якія прыкметы экстрэмізму змяшчае ў сабе кніга «Беларуская нацыянальная ідэя», ёй гаварыць не рэкамендавалі, але асабіста ёй кніга *«не падабаецца»*, яна *«разбуральная, жорсткая»* і *«не карысная»*.

Для абмеркавання 600-старонкавага выдання эксперты збіраліся адзін раз. Метад экспертызы, указаны ў заключэнні камісіі, – *«візуальнае даследаванне»*. Тамара Вяцкая кажа, што азнаёмілася са зместам кнігі, але чытала яе *«не ўсю»*, *«па дыяганалі»*.

«Звычайна кнігі проста праглядаюць. Я ведаю, што кнігу глядзелі, пры мне яе бралі ў рукі, перагортвалі. Аб тым, наколькі ўважліва чыталі, я не магу сказаць. Звычайна на пасяджэнні кожны бярэ кнігу і глядзіць, выказвае сваё меркаванне – ці ёсць там нейкія прыкметы або няма», – сказала Наталля Кутузава.

У кнігу «Беларуская нацыянальная ідэя» ўваходзяць 85 гутарак з пісьменнікамі, мастакамі, філасофамі, грамадскімі дзеячамі. Гутаркі выйшлі на «Еўрарадыё» ў праграме «Ідэя Х», якую вядуць **Зміцер Лукашук** і **Максім Гаруноў**. Кніга выйшла з друку ў кастрычніку 2020 года.

Яшчэ адна кніга, у якой эксперты нядаўна знайшлі прыкметы праявы экстрэмізму, – «Беларускі Данбас» журналістаў **Ігара Ільяша і Кацярыны Андрэевай.** Камісіі збіраліся ў розным складзе, але высновы, да якіх яны прыйшлі, паўтараюць адна адну слова ў слова.

ХТО ЁСЦЬ ХТО

Ігар ЛЯШЧЭНЯ, экс-амбасадар Рэспублікі Беларусь у Славакіі:

«Мой сэнс свабоды – быць у Беларусі і дзейнічаць адкрыта»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Для сям'і наступстваў не было. Калі не лічыць, што жонка ўсё яшчэ не можа ўладкавацца на працу.

– Што вы здабылі праз актыўнасць?

– Па-першае, я здабыў, а дакладней, умацаваў сваё добрае імя. Адважуся сказаць, што ў мяне і дагэтуль быў годны імідж. Далей гісторыя ўсіх рассудзіць. Я таксама заслужыў павагу людзей, якія мяне дагэтуль не ведалі. З'явілася шмат знаёмых, мяне пазнаюць, і я адчуваю сімпатыю людзей. Па-другое, і гэта самае галоўнае, я ў камфорце сам з сабой.

На дадзены момант я ўладкаваўся на працу і ў 53 гады асвойваю абсалютна новы від дзейнасці. Прапанову зрабіў зусім незнаёмы чалавек. І гэта ўчынак, на мой погляд.

– Ці было гэта таго варта?

– Сёння я разумею, што ў маім рашэнні была заканамернасць. Пасля таго, што адбылося, я не змог бы працаваць у гэтай сістэме. Перафразую Уінстана Чэрчыля: калі паміж ганьбай і адстаўкай я абраў бы толькі ганьбу, то ў выніку атрымаў бы і ганьбу, і адстаўку. Так што ў дадзеным выпадку маё рашэнне было непазбежнае.

«За мной ніхто, акрамя жонкі, дзяцей, катоў і сабак, ніколі не стаяў»

– Што фарміравала вашу ўнутраную свабоду? Назавіце тры галоўныя фактары.

– Мяне такім сфарміравала ўсё маё жыццё. У свой час з малога беларускага горада Жодзіна я паступіў у МДІМА (Маскоўскі дзяржаўны інстытут міжнародных адносін), хоць тады гэтай установы не было ў даведніках. Мы з бацькам ішлі па Маскве і пыталіся ў кожнага сустрэчнага, дзе гэта «МДІМА». Праз галоўны ўваход нас не пусцілі, і тады мы вырашылі, што возьмем будынак «у аблогу», пачалі абыходзіць гэты велічэзны комплекс – і ў выніку нас пусцілі праз увахол рэжымнай ваеннай кафедры. Я быў адзіным на курсе, каго ўзялі ў саюзнае МЗС без маскоўскай прапіскі.

На падзеях майго жыцця з 17 да 27 гадоў – ад паступлення да прыходу ў беларускае МЗС – можна стварыць трылер. Я ведаю, што адчувае чалавек, калі ў не самы спакойны перыяд развіцця блізкаўсходняй дзяржавы ноччу ў яго жывот упіраецца ствол аўтамата. Тады я быў студэнтам. У 1991 годзе я быў гатовы ехаць на пераддыпломную практыку ў амбасаду СССР у Ірак, дзе пачыналася аперацыя «Бура ў пустыні». Я разумеў, што не траплю ў МЗС СССР, калі ўвесь перыяд практыкі буду, нікому не патрэбны, швэндацца па цэнтральным апараце. У выніку мяне накіравалі ў Емен.

Мая кар'ера развівалася насуперак абставінам. Часта даводзілася ісці супраць плыні. У мяне была свая думка. Менавіта ў гэтых умовах ставіў рэкорды: быў самым маладым начальнікам упраўлення, самым маладым пасдом, самым маладым памочнікам Лукашэнкі.

У рамантычны перыяд гісторыі беларускага МЗС было толькі чатыры выпадкі «one man show», калі аднаго чалавека закідвалі за мяжу і ён быў там чалавек-амбасада. Пасля такога вопыту тры чалавекі сышлі з МЗС, а я выжыў і стаў самым маладым амбасадарам. Мяне тады з жонкай, двума малымі дзецьмі і пудзелем закінулі ў Каір: маўляў, хуценька дапамажы аднавіць сяброўства новага беларускага парламента ў Міжпарламенцкай асамблеі (і дапамог-такі), а заадно і амбасаду адкрыеш. Роўна праз суткі па факсе з гатэля я ўжо слаў першую, ад рукі напісаную, справаздачу аб праведзеных сустрэчах.

Усё маё жыццё – форс-мажорныя сітуацыі, у якіх трэба было спадзявацца толькі на сябе. Я ніколі не быў «чыімсьці», хоць часам і хацелася. За мной ніхто, акрамя жонкі, дзяцей, катоў і сабак, ніколі не стаяў.

У мяне заўсёды была павага да сябе і да іншых людзей.

Напэўна, на мой светапогляд паўплывалі бацькі. Яны ў мяне верылі, ва ўсім дапамагалі. Мама – адна з нямногіх у Беларусі лаўрэат прэміі Савета Міністраў СССР у галіне навукі. Бацька каля 30 гадоў быў дырэктарам школы ў Жодзіне, стварыў там музей, які атрымаў статус народнага.

– Пра што вы цяпер папярэдзілі б самога сябе?

– Каб мяне не пакідалі мудрасць, разважлівасць, вера ў сябе. І каб я ўмеў абстрагавацца ад прыватных меркаванняў. Я досыць позна стаў публічным чалавекам, таму спачатку блізка да сэрца прымаў выпады ў Сеціве за свае першыя публікацыі з аналізам сітуацыі ў Беларусі. Постфактум лішні раз пераконваюся, што вельмі ў многіх ацэнках меў рацыю.

«Буду адкрыта працаваць на перамены, пакуль не закрыюцца ўсе магчымасці»

– Ці баіцеся вы сёння?

– Не. Рэальна страшна было, калі я рабіў заяву. Страшна было вяртацца. Я тады зрабіў хітры ход і ў інтэрв'ю СМІ заявіў на ўсю краіну, што не здзіўлюся, калі на мяжы даведаюся, што я дасведчаны кантрабандыст або вязу некалькі мільёнаў долараў для беларускай апазіцыі. Як кажуць у анекдотах, таварыш маёр пачуў, і мяжу я перасек бясшумна. Нервы скончыліся, калі я ў поўнай адпаведнасці з лістом МЗС прыйшоў у міністэрства звальняцца, і перапалоханая ахова пачала званіць ва ўсе тэлефоны. Гэта было непрыемна.

Сёння мая сіла і мая слабасць у тым, што я ў Беларусі. Гэта мой прынцып – быць тут. А тут мае сэнс быць, калі ты бачны і чутны, адкрыты і празрысты. Таму, напрыклад, я пагадзіўся ўдзельнічаць у ініцыятыве «СХОД», хоць да канца не разумеў, што гэта такое. Некаторыя нават казалі, што гэта задума КДБ, каб узяць на ўлік усіх нязгодных.

Мне імпануе ідэя дыялогавай пляцоўкі, дзе мы можам абменьвацца думкамі аб праблемах і прапаноўваць рашэнні. Для мяне «СХОД» – гэта акенца для легальнай дзейнасці. Гэта інструмент, які дазваляе грамадскай актыўнасці не засохнуць, не змерзнуць у цяперашніх суровых умовах. Ідэальна было б, каб сярод дэлегатаў былі прадстаўнікі ўсіх сіл, той жа «Белай Русі», мы мелі б магчымасць дыскутаваць. Для многіх удзельнікаў гэта важная і карысная грамадска-палітычная школа.

Сваю місію сёння я бачу ў тым, каб падтрымліваць грамадскую актыўнасць, нават у тых прававых рамках, якія становяцца ўсё больш умоўнымі. Гэта не трыгер для перамен, але неабходная ўмова для іх. На гэта была накіравана і ляшчэ ю не спісана ў архіў мая ідэя шырокага грамадскага руху «Я – грамадзянін».

Я не ведаю, ці застануцца магчымасці для такой дзейнасці, калі ўступяць у сілу законы, якія парламент абмяркоўвае ў красавіку. Але пакуль яны ёсць, пакуль усё не закрылася, я буду дзейнічаць.

(svaboda.org)

СЛЫШАЛИ?

Делегаты «СХОДа» обратились с Открытым письмом к правительству. Какой ответ получили?

*Недавно делегаты независимой интернет-площадки **«СХОД»** обратились к руководству Совета министров Республики Беларусь. Они выразили обеспокоенность недостаточностью мер, которые предпринимает государство в связи с распространением COVID-19.*

«Мы не можем оставаться равнодушными в этой ситуации, – говорилось в документе. – *Считаем своим долгом заявить, что ни в начале пандемии, ни сейчас Правительством страны не предложено какой-либо вызывающей доверия со стороны общества стратегии по сдерживанию распространения эпидемии.*

Опыт государств, успешно борющихся с COVID-19, показывает, что можно избежать значительных потерь в экономике, сохранив при этом на должном уровне здоровье нации.

Фактическое игнорирование государственными органами этой проблемы, на наш взгляд, может привести к значительному количеству потерянных человеческих жизней в результате третьей волны распространения вируса среди населения республики».

В целях предотвращения негативных последствий третьей волны COVID-19 делегаты интернет-площадки предложили осуществить в стране следующие мероприятия (*даем полностью без изменений. –* ***Прим.ред.***):

«1.Полное, достоверное и транспарентное информирование населения о заболеваемости и смертности от COVID-19 с разбивкой информации по регионам.

2.Введение обязательного масочного режима в общественных местах с определением мер воздействия на лиц, нарушающих указанный режим.

3.Введение ограниченного локдауна на всей территории страны (либо в отдельных регионах) – запрет на проведение массовых мероприятий, которые проводятся в закрытых помещениях. Максимальный перевод учебных заведений на дистанционное обучение.

4.Обеспечение бесплатных и доступных тестов на антитела (IgM и IgG) к COVID-19 для всех желающих.

5.Обеспечение безопасными прививками всех желающих граждан республики.

6.Введение моратория на арест медицинских работников за административное правонарушение на период эпидемиологических мероприятий. Каждый медик в стране на счету, к административным нарушителям достаточно применения мер материального воздействия.

7.Отмена арендной платы для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей, вынужденных простаивать и закрываться в период самоизоляции граждан.

8.Финансовая помощь государства населению и пострадавшему бизнесу.

9.Отмена необоснованного запрета на выезд граждан из страны. Взамен чего ввести режим медицинского контроля всех въезжающих в страну граждан с применением передового зарубежного опыта».

Как видим, общественность поставила перед правительством серьезные вопросы. И вот какой ответ делегаты «СХОДа» получили. Не от премьера, не от его замов, а от некоторых ведомств.

Заместитель начальника управления охраны правопорядка Министерства внутренних дел **Дмитрий Курьян** так аргументировал отказ на введение моратория на арест медицинских работников:

«Обращаем внимание, что лица, совершившие административные правонарушения, преступления, равны перед законом и подлежат административной, уголовной ответственности независимо от пола, расы, национальности, языка, происхождения, имущественного и должностного положения, места жительства, отношения к религии, убеждений, принадлежности к общественным объединениям, а также других обстоятельств.

Принцип равенства перед законом закреплен в статье 22 Конституции Республики Беларусь и является одним из важнейших принципов правового государства.

Ограничение прав и свобод личности допускается только в тех случаях, предусмотренных законом, в интересах национальной безопасности, общественного порядка, защиты нравственности, здоровья населения, прав и свобод других лиц».

Заместитель министра образования **Александр Кадлубай** на предложение о переводе учреждений образования на дистанционное обучение дал такую мотивировку:

«При необходимости возможна организация образовательного процесса обучающихся с использованием информационно-коммуникационных технологий полностью или частично (по отдельным учебным предметам, учебным дисциплинам или видам занятий) с учетом типа учреждения образования и возможностей конкретного учреждения образования. Решение принимается руководством учреждения образования».

Первый заместитель председателя Государственного комитета по имуществу **Петр Бровкин** на предложение отменить арендную плату ответил словами:

«Возможность компенсации потерь, связанных с непоступлением арендной платы, за счет оборотных налогов не является гарантированной, что грозит срывом ряда государственных программ. Кроме того, арендная плата, направляемая в соответствующий бюджет, составляет основу неналоговой части бюджета...

...Кроме того, освобождение от уплаты арендной платы приведет к неравным конкурентным условиям хозяйствования, поскольку пользоваться недвижимым имуществом будут одни, а затраты по его содержанию будут нести другие (его арендодатели)».

Делегат «СХОДа», который является руководителем группы «COVID-19 и противопандемические мероприятия властей» **Виктор Марков** прокомментировал «Народной Воле» ответы чиновников:

– *Люди чувствуют, что со статистикой их обманывают. Поэтому мы требовали и будем требовать, чтобы общественность знала реальное положение дел.*

Мы предлагали ввести масочный режим и принять соответствующие меры за его невыполнение. Вы же видели, как было на том же так называемом Всебелорусском собрании. Поразительная способность чиновников жертвовать здоровьем, но держаться за кресло.

Во всем мире тесты на антитела делаются бесплатно. У нас нужно заплатить немалые деньги.

Но больше всего меня поражает то, что у нас бросают за решетку медиков, которых не хватает в стране. На войне каждый солдат важен, а тут фактически генералов репрессируют.

Что касается нашего предложения по отмене арендной платы: если мы социально-ориентированное государство, почему же во время пандемии людям не помогают? В Европе, в США есть выплаты. А у нас только биржа...

Виктор Марков рассказал, что делегаты «СХОДа» планируют делать дальше:

– *Мы будем отправлять письмо в Администрацию президента. Как же так? На самом высоком уровне говорят, что «иногда не до законов», а МВД ссылается на то, что перед законом все равны.*

Фира РАЗУМОВСКАЯ.

ПАЛІТКУХНЯ

Глеб ГЕРМАНЧУК: «Маем ужо больш за 6500 заявак...»

*Прэс-сакратар штаба экс-прэтэндэнта на прэзідэнцкую пасаду **Віктара Бабарыкі** распавёў «Народнай Волі» пра тое, на якой стадыі зараз знаходзіцца працэс стварэння новай партыі «Вместе».*

Нагадаем, што 29 сакавіка гэтага года паплечнікі Віктара Бабарыкі, які зараз знаходзіцца ў СІЗА, аб'явілі, што ў Беларусі можа з'явіцца новая партыя «Вместе», якая аб'яднае апазіцыйныя сілы.

– На дадзены момант мы атрымалі ўжо больш за 6500 заявак на ўступленне ў партыю, – кажа **Глеб ГЕРМАНЧУК**. – Зараз праходзіць этап, калі мы знаёмімся з гэтымі людзьмі, каб разумець іх матывы. Апрацавана ўжо каля 1500 заявак.

Як вядома, па законе для правядзення з'езда і стварэння партыі неабходна не менш за тысячу сябраў арганізацыі, таму зараз на гэтым пытанні і сканцэнтраваліся.

– Нярэдка атрымліваецца, што ў спіс сябраў партыі трапляюць людзі, якія затым адклікаюць свае подпісы і заяўкі...

– Разумеем гэта, таму зараз і праходзіць сур'ёзная праверка тых, хто жадае ўступіць у партыю. Хачу толькі дадаць, што сацыяльныя слаі ў нас прадстаўлены самыя розныя: і простыя рабочыя, і кіраўнікі фірм, і прадстаўнікі IT-сферы...

– Што патрэбна для таго, каб падаць заяўку на ўступленне ў партыю «Вместе»?

– Збор заявак вядзецца праз наш сайт, які лёгка можна знайсці ў інтэрнэце. Трэба запоўніць анкету і такім чынам далучыцца да стварaемай арганізацыі.

– Якім будзе наступны этап пасля праверкі подпісаў?

– Трэба актыўна папрацаваць у рэгіёнах. І, натуральна, будзем шліфаваць сваю праграму.

Правесці з'езд і падаць дакументы на рэгістрацыю партыі мы плануем у гэтым годзе.

Алесь СІВЫ.

ПАЛІТКУХНЯ

Шэсць гадоў калоніі для... барабаншчыка

*У судзе Маскоўскага раёна Мінска абвясцілі прысуд па справе палітвязня **Аляксея Санчука**.*

Яго абвінавацілі па некалькіх артыкулах Крымінальнага кодэкса: чч.1 і 2 арт.342 (арганізацыя, падрыхтоўка дзеянняў, актыўны ўдзел у дзеяннях, якія груба парушаюць грамадскі парадак), ч.3 арт.293 (навучанне ці іншая падрыхтоўка асоб для ўдзелу ў масавых беспарадках) і ч.2 арт.293 (падрыхтоўка да ўдзелу ў масавых беспарадках).

Нагадаем, што ў лістападзе мінулага года ў Мінску на рэпетыцыі сілавікі затрымалі групу барабаншчыкаў, якія восенню сталі адным з сімвалаў пратэстаў. Музыкантаў адміністрацыйна асудзілі за ўдзел у несанкцыянаванай акцыі пратэсту, але Аляксей пасля 15-сутачнага арышту так і не выйшаў на волю. Супраць яго распачалі крымінальную справу.

Згодна з версіяй абвінавачання, Аляксей Санчук «пад выглядам масавых мерапрыемстваў» у Мінску здзяйсняў дзеянні, якія груба парушаюць грамадскі парадак: перакрываў праезную частку, аказваў відавочнае непадпарадкаванне супрацоўнікам УУС, выкрыкваў лозунгі, гучна пляскаў у далоні, размахваў бел-чырвона-белым сцягам.

Дзяржабвінаваўца сцвярджаў, што з чэрвеня па 4 лістапада 2020 года Аляксей Санчук браў актыўны ўдзел у масавых беспарадках, купляў піратэхніку, адкрыў рахунак у «Тэхнабанку» для фінансавання пратэстаў.

За блакіраванне дарог 27 верасня, 18 кастрычніка, 4 кастрычніка, 25 кастрычніка, 1 лістапада «Мінсктранс» выставіў яму іск на суму 161.900 рублёў.

Таксама, паводле версіі следства, ён *«арганізаваў супольнасць, дзе навучаў людзей, схіляў асоб да групавых дзеянняў, якія груба парушаюць грамадскі парадак».*

Суддзя **Таццяна Пірожнікава** вынесла Аляксею Санчуку прысуд – шэсць гадоў калоніі ва ўмовах узмоцненага рэжыму. Скажыце, у якой цывілізаванай краіне мог быць вынесены такі вердыкт? Судзяць у нас не тых, хто нахабна сфальсіфікаваў вынікі галасавання на прэзідэнцкіх выбарах, а тых, хто выступіў з пратэстам, хто патрабуе аднаўлення справядлівасці, правядзення любой палітычнай кампаніі дэмакратычна, без парушэнняў заканадаўства.

Віктар ШПАК.

АЎКЦЫЁН

Кошт перамогі

*Медаль сярэбранага прызёра Алімпіяды-2008 па шматбор'і **Андрэя Краўчанкі** купілі за 5100 долараў.*

Нагадаем, што спартсмен, які вядомы сваёй грамадзянскай пазіцыяй, у знак салідарнасці з палітвязнямі абвясціў 10-дзённую галадоўку, а таксама выставіў на аўкцыён свой залаты медаль.

Першапачатковы кошт лота складаў 1000 долараў, але ў выніку медаль быў прададзены ў пяць разоў даражэй.

Сяргей ЗАБЛОЦКІ.

БУДЗЬЦЕ ЗДАРОВЫ!

За суткі – 837 выпадкаў захворвання на каранавірус

Міністэрства аховы здароўя паведамляе, што за суткі ў краіне зарэгістравалі 837 выпадкаў каранавіруса, а выпісаны 694 чалавекі.

З пачатку пандэміі зарэгістраваны 372.242 чалавекі са станоўчым тэстам на COVID-19. Выздаравелі 362.806 пацыентаў.

За ўвесь час памёр 2671 чалавек.

За мінулыя суткі зрабілі 7207 тэстаў (за ўвесь час – 6.036.143 тэсты).

Народная Воля http://www.nv-online.info
14 МАЯ 2021 г.

КАЛОНКА АЛЕСЯ НЯЎВЕСЯ

І ўлада мае звычай гэткі: даваць фальшывыя даведкі

Украінцы не пусцілі на сваю тэрыторыю аўтобус з Беларусі: ва ўсіх 35 пасажыраў былі фальшывымі даведкі аб тым, што яны не хворыя на кавід. Высветлілася, што гэтыя даведкі падрыхтавала фірма, якая арганізавала экскурсію.

Амаль што кожны ведае, бадай
(Ва ўсякім разе гэта не навіна):
На пераломе – а таму не рай –
Цяпер суседка наша Украіна.
Турыст звычайна ехаць не гатоў
Туды, дзе што ні дзень,
топератрусы.
І тым не менш у Кіеў, Роўна, Львоў
Дарогу не забылі беларусы.
У край для нас спрадвеку не чужы
Аўтобусы імкнуцца, хоць і рэдка.
Вось толькі пасажыру на мяжы
Патрэбна медыцынская даведка,
Што пасажыр не хворы на кавід,
Бо там і так задужа многа хворых –
Не аднаго адправіў у нябыт
Драпежны і няўмольны гэты вораг.
...Паехала чарговая гурма –
Хто па «гарэлку»,
Хто яшчэ й па сала.
Даведак жа такіх у іх няма.
Ды гэта, мабыць, мала хвалявала,
Бо ў фірме, што наладзіла вояж,
Запэўнілі, што будзе шыта-крыта:
– Даведкі пра здароўе – клопат наш,
Праедзем праз мяжу мы, як праз сіта.
І сапраўды: даведак цэлы стос
Даставіў прадстаўнік
тутэйшай фірмы.
Ён гэты стос памежнікам панёс,
Якія строга зыркалі з-за шырмы.
А выскачыў чырвоны, быццам рак,
Апараны гарачаю вадою.
– Якія ў нас праблемы? Што не так? –
Распытваць узяліся грамадою. –
Чаму стаім? Чаму не едзем мы?
Няўжо папасці ў Кіеў немагчыма?
А прадстаўнік чамусьці – як нямы
І толькі тупа лыпае вачыма.
Нарэшце растлумачыў афіцэр,
Сказаўшы на ўкраінскай
«рíднай мове»:
– Мы выкрылі злачынны ваш намер:
Даведкі ў вас фальшывыя, панове!
Падробка дакументаў!
І таму
Пабачыць не далі ні Львоў, ні Кіеў,
Хаця маглі адправіць і ў турму
Ці проста ўсіх пагнаць
дадому кіем...
***
Наш кіраўнік – як доктар Айбаліт,
Ён кажа, што залішняя трывога:
На шчасце, цяжка хворых на кавід
У Беларусі ёсць не надта многа,
А паміраe ўвогуле няшмат –
Паказчык, як у свеце ўсім, не гэткі.
А можа, свету кіраўнік і ўрад
Паказваюць фальшывыя даведкі?..

Шчасце не купіш?

«Не купіць шчасце
нават каралеўна!» –
Такое часта чуеш у жыцці.
Хто гэтак кажа, пошліну, напэўна,
За скасаванне шлюбу не плаціў...

Апошняе слова

Для злыдня шлях адзіны – у турму.
Ды нават у забойцы ёсць правы.
Суддзя ў яго пытаецца:
– Чаму
Ад слова адмаўляецеся вы?
– Карысці будзе з гэтага няшмат.
З пустою гаварыльняй – перабор.
Сказаў усё, што трэба, адвакат,
А што не трэба, выдаў пракурор...

І нашто распранаў?

Засвоіць мужыкам даўно пара:
Бяспечнасць не даводзіць да дабра.
Я ўласны прыклад вам,
сябры, падкіну:
Бяспечна распрануў
адну дзяўчыну
(У маладосці шмат было прыгод);
Яе ўжо апранаю сорак год...

Сентэнцыя

Цяпер, калі маю дарослых дзяцей,
Сентэнцыя ўбілася ў плеш:
Мужчыны падманваюць
жонак часцей,
А жонкі падманваюць лепш...

НЯЗЛОМНЫЯ

105 сутак за кратамі Анастасіі Перавозчыкавай

Як ужо паведамлялася, некалькі дзён таму выйшла на свабоду **Анастасія Перавозчыкава**. Каля Буда-Кашалёўскага ізалятара яе сустракалі маці і сяброўкі, якія адмыслова прыехалі з Гомеля за паўсотні кіламетраў. У гэты райцэнтр Насцю перавялі яшчэ 9 сакавіка з ізалятара УУС Гомельскага аблвыканкама, дзе ўжо бракавала месца для асуджаных на «суткі» за ўдзел у пратэстных акцыях супраць фальсіфікацыі выбараў. Да пераводу ў Буда-Кашалёва Перавозчыкава адседзела 45 сутак у Гомелі.

– Знайшлі сем фотаздымкаў на нейкіх сайтах ці чатах і сцвярджалі, што нібыта там ёсць і я, хоць разглядзець, хто на тых здымках, немагчыма. За гэта і судзілі сем разоў, давалі кожны раз па 15 сутак. Гэта жаданне запалохаць, ціснуць на людзей, якія праяўляюць грамадзянскую актыўнасць, – лічыць Анастасія Перавозчыкава.

– Наш крэмень, наша гераіня, – кажуць пра яе сяброўкі.

Наколькі вядома, на пачатку года міліцыя збілася з ног, шукаючы пратэстны сцяг Навабеліцы. Макет сцяга распрацавала Анастасія. Вобыскі аператыўнікі рабілі ў жанчын дома, а таксама ў 89-гадовага Насціната дзядулі, узнагароджанага медалём «За самаадданую працу ў Вялікай Айчыннай вайне». Забралі ўсю тэхніку.

Ад Насці міліцыя патрабавала выдаць сцяг Навабеліцкага раёна, а яна не ведала, дзе той сцяг і хто побач з ім фатаграфаваўся. Міліцыянеры злаваліся і накідвалі мужнай дзяўчыне чарговыя «суткі». Мабыць, ім больш не было на каго вешаць «партызанку», бо ў некаторых дзеці, а іншыя наогул з'ехалі за мяжу.

Паводле слоў маці Анастасіі Алены Леанідаўны, у аддзеле аховы правапарадку Навабеліцкага РАУС ёсць супрацоўнік **Дзмітрый Кротаў**. Дык ён адкрытым тэкстам казаў жанчыне, што яе дачка паб'е «рэкорд» па сутках за кратамі. Маўляў, яна можа быць пакарана і сем, і дзесяць разоў. Адміністрацыйныя пратаколы звычайна афармляў яшчэ адзін **Дзмітрый** – участковы міліцыянер **Прахарэнка**.

Суды ў дачыненні да Перавозчыкавай праходзілі паводле міліцэйскіх пратаколаў пад завесай нейкай невераговднай сакрэтнасці. Праз адваката, кажа Анастасія, удалося аспрэчыць толькі два арышты, але абласны суд пакінуў абедзве пастановы Навабеліцкага райсуда без змяненняў.

Умовы ўтрымання ў ізалятары Буда-Кашалёўскага РАУС у красавіку пагоршыліся.

– Адбіралі матрасы, коўдры, падушкі. Абмяжоўвалі магчымасць карыстацца кніжкамі. Не лічу сябе нейкім парушальнікам ці заўзятай актывісткай. Але калі нават чалавек у чымсьці і вінаваты, то да яго ўсё роўна варта ставіцца па-чалавечы. Моцную падтрымку аказвалі людзі праз лісты. Пісалі з Гомеля, Мінска. На волі гэта не так успрымаецца, а ў ізаляцыі вельмі важна, – дадае Анастасія.

Перавозчыкава скончыла Гомельскі дзяржаўны медыцынскі ўніверсітэт, патрэбныя гады пасля вучобы адпрацавала ў Светлагорску судмедэкспертам. Вярнулася ў Гомель.

Першы раз Анастасію пакаралі паводле «народнага артыкула» 23.34 КаАП за нейкія здымкі на фоне бел-чырвона-белага сцяга, імаверна, і за фота з плакатам «Вярніў Кандрусевіча? Вярні выбары!». А далей кваліфікаванага спецыяліста міліцыянеры паставілі на канвеер, ідавочна, каб рапартаваць пра кіпучую дзейнасць у барацьбе з іншадумствам.

Анатоль ЛІПСКІ.
Гомель.

Анастасія Перавозчыкава ў крузе сяброўак, крайняя справа – Анастасія з маці.

ПРАТЭСТ

Сын акадэміка Лукашанца пакінуў Беларусь пасля хвалі рэпрэсій

*Даследчык Антарктыды біёлаг **Зміцер Лукашанец** пасля акцый пратэсту перабраўся ў Літву. У суседняй краіне ён атрымаў прытулак і знайшоў новае месца працы – у Інстытуце марскіх даследаванняў пры Клайпедскім дзяржаўным універсітэце.*

У інтэрв'ю *delfi.lt* навуковец патлумачыў, што апошнім часам у Беларусі навукай займацца стала немагчыма. Кіраўніцтва Акадэміі навук заяўляе, што цалкам падтрымлівае дзеянні Аляксандра Лукашэнкі і сілавікоў, а тым, хто сутыкнуўся з гвалтам, – маўляў, так і трэба, самі заслужылі.

У такіх рэпрэсіўных умовах Лукашанец працаваць не захацеў і пакінуў пасаду намесніка дырэктара Навукова-практычнага цэнтра НАН Беларусі па біярэсурсах. На гэтай пасадзе ён працаваў апошнія паўтара года.

Навуковец займаўся даследаваннем Антарктыды, удзельнічаў у экспедыцыях на гэты мацярык. *«Антарктычная праграма ўсё ж з'яўляецца іміджавым праектам і звязана з грамадскім жыццём, таму замкнуцца ў сабе, адседзецца, засяродзіцца на кабінетнай або навуковай працы, дзе цябе амаль ніхто не бачыць і не ведае, і зрабіць выгляд, што ты нічога не заўважыў і наогул не пры справах, не атрымалася б. Гэта супярэчыць маім прынцыпам і перакананням»*, – прызнаецца Зміцер Лукашанец.

Бацькі Змітра таксама працавалі ў навуковай сферы. Бацька Аляксандр Аляксандравіч Лукашанец – мовазнаўца, акадэмік.

«Пасля масавых пратэстаў і хвалі гвалту ён таксама не змог заплюшчыць вочы на тое, што адбываецца, і выказаў сваё незадавальненне разам з іншымі навукоўцамі ў калектыўным звароце. За гэта ён паплаціўся пасадай... Нават ішла гаворка пра тое, каб пазбавіць яго звання акадэміка. Было сказана, што ён акадэмік з антыдзяржаўнай пазіцыяй, прычым усё гэта мусолілася прылюдна», – распавядае Зміцер.

Маці Змітра працавала ў Мінскім дзяржаўным лінгвістычным універсітэце, дзе праходзілі шматлікія акцыі супраць гвалту з боку сілавікоў. Удзел у іх узялі як студэнты, так і выкладчыкі. *«Гэта быў не проста парыў душы – у першую чаргу ён быў звязаны з тым, што амапаўцы ўрываліся і затрымлівалі студэнтаў проста ў будынку. Многія выкладчыкі, зразумела, не змаглі на гэта спакойна глядзець. Яны выказалі сваю пазіцыю – услед за гэтым пракаціліся хваля звальненняў. Ад іх пазбавіліся вельмі хутка».*

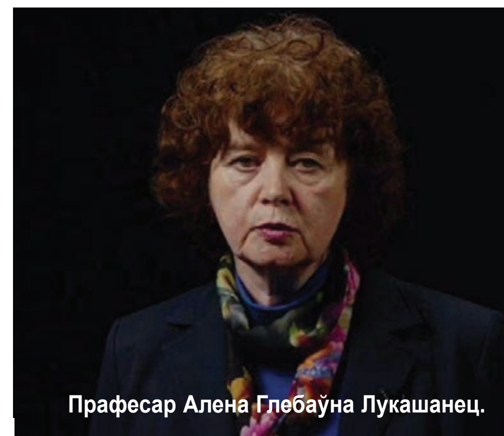
«Мая мама – прафесар кафедры агульнага мовазнаўства. Яна не стала чакаць і ўступаць у дыялог з начальствам – звольнілася сама. Сказала, што не можа здраджваць свайму сумленню і гонару, хоць многія змірыліся і прамаўчалі», – заўважае Лукашанец-малодшы.

Вось прыклад прынцыповасці і сумленнасці людзей, якія сапраўды з'яўляюцца гонарам Беларусі.

(nn.by)

Акадэмік Аляксандр Аляксандравіч Лукашанец.

Прафесар Алена Глебаўна Лукашанец.

Зміцер Лукашанец.

КРУПНЫЙ ПЛАН

В Молдове стартует предвыборная кампания, которая может изменить страну навсегда

Досрочные парламентские выборы назначены на 11 июля. Все без исключения политические силы страны проявляют редкое единодушие, заявляя, что их исход определит будущее Молдовы не только до следующих выборов, но, возможно, необратимо.

Эта маленькая страна, не имеющая общей границы с Россией, долгие годы находилась в сфере влияния Москвы, которая то кнутом, то пряником добивалась ее лояльности, отмечает *bbc.com*.

К примеру, как только Кишинев начинал тяготеть к Европе, Роспотребнадзор признавал молдавское вино непригодным для импорта на российский рынок.

Или представители Кремля начинали летать в Приднестровье – проблемный анклав внутри Молдовы с сильными пророссийскими настроениями, объявивший о независимости еще в 1990 году, но так и не признанный никем в мире, включая Россию.

До сих пор Кишиневу удавалось с переменным успехом балансировать между ЕС и Россией. Но в декабре 2020 года пророссийский президент-социалист **Игорь Додон** проиграл выборы **Майе Санду**, занимающей твердую прозападную позицию.

Майя Санду, первая женщина-президент, причем с либеральными проевропейскими взглядами, внушила надежды той части молдавского электората, которой надоела десятилетиями навязываемая дружба с Москвой.

Если сейчас парламентское большинство получат партии, лояльные Санду, и между президентом и законодателями установится полное взаимопонимание, страна возьмет курс строго на Запад, а российским миротворцам будет предложено покинуть территорию Молдовы.

Социалисты и коммунисты понимают, что при подобном развитии событий им вряд ли уже когда-нибудь удастся вернуться к власти, и для них предстоящие выборы – настоящая борьба за выживание.

Каковы перспективы будущих выборов?

Даже лояльные Игорю Додону СМИ признают, что у партии Майи Санду большие шансы на успех, и пугают свою аудиторию полной дестабилизацией в обществе, «украинским сценарием», приходом НАТО и насаждением чуждых православной Молдове ценностей.

Партия социалистов призвала другие партии левого толка объединиться вокруг себя и идти на выборы блоком. Пока на это согласились только коммунисты (ПКРМ). В своем заявлении от 6 мая они написали, что по-прежнему не слишком высоко оценивают деятельность Партии социалистов и ее руководителя Додона, но идут на объединение ради спасения страны.

По мнению экспертов, Партия социалистов все же сохраняет шансы на определенное количество мест в парламенте, но впечатляющего результата, скорее всего, не будет.

Чего ждать дальше?

В своем последнем исследовании экономисты из аналитического центра *Expert Group* делают вывод, что то, как власти Молдовы справились с двумя самыми серьезными кризисами 2020 года – пандемией и засухой – выявило, насколько страна уязвима в самых базовых вопросах и как низко доверие общества к государству как к защите и опоре.

«При укоренившемся подходе к управлению страной и отсутствии политики, которая обеспечила бы системное решение основных проблем, понятие государственности в Молдове практически отсутствует», – пишут авторы доклада.

Молдова, по их словам, напоминает карточный домик, в котором социальные проблемы потянут за собой еще большую миграцию за пределы страны, миграция приведет к проблемам демографии, а демография – ко все тем же, только более глубоким, социальным проблемам ввиду сокращения трудоспособного населения.

Уже сейчас, говорят экономисты, 60% всех трудовых мигрантов из Молдовы находятся в возрастной группе до 30 лет.

«Что бы ни произошло дальше, понятно, что в первую очередь надо бросить все силы на экономические реформы. Но как это сделать при опустошенном резервном фонде?» – задается вопросом экономист **Михай Гржиу**.

Этот же вопрос волнует сейчас каждого жителя Молдовы, но ответа на него нет пока ни у одного молдавского политика.

Победу Майи Санду горячо приветствовали в мире, несмотря на то, что президент в Молдове наделен ограниченными полномочиями. Первая женщина на этом посту в истории страны с либеральными проевропейскими взглядами, внушила большие надежды западным партнерам и той части молдавского электората, которому надоела десятилетиями навязываемая дружба с Москвой.

Однако Игорь Додон остался значимой политической фигурой в качестве лидера парламентского большинства во главе Партии социалистов Молдовы (ПСРМ).

С тех пор политика Кишинева ходит по кругу: парламент блокирует любые предложения президента, и наоборот. В частности, стороны уже полгода не могут утвердить кандидатуру премьер-министра, отвергая выдвиженцев друг друга. С декабря 2020 года страной управляет временный кабинет министров во главе с и.о. премьера беспартийным **Аурелием Чокоем**.

«Их противостояние будет ожесточенным и парализует страну», – предсказывал еще в начале года специалист по региону журналист **Мадалин Нескуту**.

Ключ к победе в этом противостоянии – новый состав парламента, и стороны будут биться за него как никогда.

С МИРУ ПО НИТКЕ

Премьер Латвии уволил министра, сменившего партию

*Премьер-министр Латвии **Кришьянис Кариньш** распорядился уволить министра экономики **Яниса Витенбергса** с занимаемой должности.*

Последним днем работы министра в правительстве стало 13 мая.

Витенбергса в правительстве временно заменит министр сельского хозяйства **Каспарс Герхардс**.

Кариньш принял такое решение по требованию парламентской фракции партии «Кому принадлежит страна?» (KPV LV), которой по коалиционному соглашению положено в правительстве кресло министра экономики.

На прошлой неделе Витенбергс решил сменить партию, перейдя из KPV LV в Национальное объединение, которое также входит в правящую коалицию.

Парламентская фракция партии KPV LV постановила, что бывший член партии Янис Витенбергс должен уйти с должности министра экономики. После этого о выходе из фракции заявили четыре депутата KPV LV – **Айвар Гейданс**, **Янина Курс**, **Ивар Пуга** и **Эдгар Кронбергс**. Все четверо депутатов голосовали против отзыва Витенбергса с должности. Депутаты заявили, что не могут взять на себя ответственность за *«продиктованное неясными мотивами и эмоциональное решение»* добиваться отставки министра экономики в условиях кризиса в стране.

Фракция KPV LV, которая после выборов была одной из крупнейших в парламенте, уменьшилась до пяти депутатов – это минимальное количество, допустимое для существования фракции.

В Польше оппозиция хочет отставки премьера из-за прошлогодних выборов

*В Польше оппозиционная «Гражданская коалиция» выступила за отставку премьера **Матеуша Моравецкого**, после того как стало известно, что организация голосования по почте на выборах в мае прошлого года была незаконной.*

Президент Высшей аудиторской службы **Мариан Банаш** представил в четверг отчет о подготовке к заочным выборам президента Польши, которые должны были состояться 10 мая 2020 года. По данным Высшей аудиторской службы, не было законных оснований для того, чтобы премьер-министр выдавал любые распоряжения Poczta Polska и Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych, связанные с проведением президентских выборов 10 мая прошлого года. Служба направила в прокуратуру уведомление о подозрении в преступлении в связи с организацией выборов правлениями Poczta Polska и PWPW.

Лидер «Гражданской коалиции» **Борис Будка** считает, что подготовка к выборам 10 мая 2020 была незаконной.

«Осуществлено преступление, действия тогдашней власти были незаконными, более 70 миллионов злотых были выброшены в канализацию. Это решение как премьер-министра Моравецкого, так и вице-премьера Яцека Сасина. Бесспорно одно – деятельность польского правительства в этой области была незаконной», – сказал он.

Цезарий Томчик, руководитель фракции «Гражданской коалиции» спросил, когда премьер-министр Матеуш Моравецкий подаст в отставку.

«Впервые в истории свободной Польши выборы не состоялись, хотя они были организованы. Именно «Право и справедливость» парализовала государственную власть, отобрав у Национальной избирательной комиссии возможность проведения выборов в Польше. Кто-то должен ответить за эту ситуацию», – сказал Томчик.

Напомним, президентские выборы в Польше, намеченные на воскресенье 10 мая 2020 года, были **перенесены** на более поздний срок.

Более четверти взрослых жителей ЕС склонны отказаться от вакцинации против COVID-19

Об этом свидетельствуют результаты опроса, проведенного Eurofound.

Результаты также свидетельствуют о сильной связи между нежеланием вакцинироваться и использованием социальных медиа, особенно там, где социальные медиа являются основным источником информации.

Наиболее негативно к вакцинации настроены болгары. 67% взрослых в этой стране заявили, что вряд ли примут вакцину. В Ирландии лишь 10% взрослых заявили, что не будут делать укол.

Опрос выявил разделение Европы на восток и запад. За исключением Франции и Австрии, о намерении сделать прививки заявили более 60% во всех западных государствах – членах Евросоюза. Северные и средиземноморские страны, Дания и Ирландия имеют еще более высокие показатели.

Количество желающих вакцинироваться в восточных государствах-членах ниже – от 59% в Румынии до 33% в Болгарии.

Опрос был проведен в период с февраля по март 2021-го (после года жизни в условиях жестких ограничений) в 27 странах – членах блока.

НУ И НУ!

Больной коронавирусом австриец получил 9 месяцев тюрьмы за то, что кашлял на бывшую жену

63-летний мужчина в ноябре прошлого года намеренно кашлял в лицо своей бывшей жене, хотя незадолго до этого получил положительный результат теста на коронавирус.

Он был приговорен судьей к девяти месяцам тюремного заключения плюс три года условно за нанесение телесных повреждений.

Подсудимый заболел COVID-19 в ноябре и был помещен на карантин. По словам его бывшей жены, которая в то время жила в том же доме, он постоянно воздерживался от использования дома средств защиты рта и носа, продолжал кашлять в ее сторону и даже использовал ее полотенце. В споре он однажды толкнул ее, и она ударилась о дверной косяк. В итоге 70-летняя женщина заразилась COVID-19, но позже вылечилась. Ее бывший муж должен выплатить ей компенсацию в размере тысячи евро. Обе стороны заявили, что не будут обжаловать приговор.

ВОЙНА

Израиль предпримет любые действия, необходимые для защиты своих граждан

Заявление пресс-секретаря МИД Израиля

Начиная со второй половины дня понедельника 10 мая и по настоящий момент ХАМАС и другие палестинские террористические организации в секторе Газа ведут интенсивный ракетный огонь по территории Израиля, пытаясь поразить исключительно гражданские объекты и населенные пункты.

Помимо городов Ашкелон и Сдерот на юге Израиля, а также поселков и киббуцев на границе сектора Газа, семь ракет ХАМАСа и Палестинского исламского джихада были выпущены по Иерусалиму. Помимо очередного военного преступления – целенаправленной попытки убийства мирных жителей и разрушения их имущества – ХАМАС, как и в 2014 году, поставил под угрозу святые места Иерусалима.

Израиль предпримет любые действия, необходимые для защиты своих граждан, и не позволит террористическим организациям безнаказанно атаковать гражданское население Израиля. Это право и обязанность каждого государства – защищать своих граждан, и именно это Израиль делает сейчас и будет делать и впредь.

Мы призываем международное сообщество самым решительным образом осудить ракетный обстрел и палестинский терроризм, направленный против граждан Израиля, а также поддержать право Израиля на самооборону.

Израиль стремился добиться спокойствия в Иерусалиме. Израильское правительство, силы безопасности и правопорядка приняли все меры, чтобы предотвратить конфликты или насилие и обеспечить свободу вероисповедания. Были принятые такие беспрецедентные односторонние шаги доброй воли, как отсрочка слушания дела об имущественном конфликте в иерусалимском районе Шейх-Джарах в Верховном суде Израиля, запрет евреям посещать Храмовую гору в День Иерусалима, изменение маршрута традиционной праздничной процессии, а затем и ее полная отмена. Более того – Израиль демонстрировал сдержанность в своих реакциях на запуски ракет и зажигательных шаров из сектора Газа, с тем чтобы предотвратить любую эскалацию в этот сложный период.

Полная ответственность за ситуацию лежит на палестинских террористических организациях и на безудержном подстрекательстве со стороны властей Палестинской автономии.

ТЕМ ВРЕМЕНЕМ

Палестина готова к переговорам

*Об этом «Известиям» на днях заявил посол государства в Москве **Абдель Хафиз Нофаль**. По словам дипломата, лучшим форматом для начала диалога палестинская сторона видит ближневосточный «квартет», куда входят Россия, США, ЕС и ООН.*

Посол подчеркнул, что Палестина запросила встречу ближневосточного «квартета» для разрешения конфликтной ситуации в ближайшее время. Помимо этого, запланирована встреча саммита Организации исламского сотрудничества.

– Мы готовы к прямым переговорам с Израилем для окончания насилия, мы никогда не отказывались от диалога. Но любые переговоры должны быть основаны на международных законах и резолюциях ООН. Мы не хотим переговоров ради переговоров. «Квартет» – это лучшая платформа для возвращения к диалогу, – отметил он.

Участники ближневосточного «квартета» призвали власти Израиля проявить сдержанность и отказаться от шагов, грозящих дальнейшим обострением ситуации на востоке Иерусалима. Однако Израиль идти на переговоры с палестинской стороной пока не планирует, заявил «Известиям» советник премьер-министра государства **Ариэль Бульштейн**. По его словам, террористы (Израиль считает палестинские движения ХАМАС и «Исламский джихад» террористическими) *«пытаются выпросить передышку»*, однако его страна на это не пойдет.

– Должного ответа они еще не получили. Израиль имеет право на самозащиту за обстрел нашей столицы, наших городов вчера и сегодня. Это право и обязанность нашего государства. Любой другой взгляд в ответ на террор приводит только к тому, что в следующий раз дерзость террористов повышается, – пояснил политик.

Генсек Лиги арабских государств (ЛАГ) **Ахмед Абу аль-Гейт** возложил ответственность за нынешнюю эскалацию на Израиль и уточнил, что к обострению привели *«нарушения в Иерусалиме, в частности терпимость правительства к еврейским экстремистам, враждебно настроенным по отношению к палестинцам и арабам»*.

В США осудили последние ракетные обстрелы Израиля из сектора Газа и поддержали право еврейского государства на самооборону.

Россия призвала стороны палестино-израильского конфликта проявлять сдержанность. По словам официального представителя МИД РФ **Марии Захаровой**, важно не предпринимать шагов, ведущих к эскалации.

З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

Ігар БАНЦЭР:

«Пасля турмы ў мяне з'явіўся гепатыт С...»

Рок-музыкант з Гродна распавёў «Народнай Волі» пра наступствы сухой галадоўкі і суд, які павінен адбыцца 20 мая.

Нагадаем, што **Ігара Банцэра** затрымалі па крымінальнай справе аб хуліганстве – за тое, што ён танцаваў перад міліцыяй без штаноў.

3 сакавіка суд Ленінскага раёна Гродна пачаў разглядаць справу Ігара Банцэра, і непасрэдна на працэсе ён заявіў, што ў знак пратэсту распачынае сухую галадоўку, якую працягваў 16 сутак.

У рэшце рэшт яму прысудзілі 1,5 года «хіміі». На час апеляцыі ён знаходзіцца на свабодзе...

– 20 мая Гродзенскі абласны суд будзе разглядаць маю апеляцыйную скаргу, але вялікіх ілюзій не маю, – кажа Ігар. – У лепшым выпадку рашэнне пакінуць такім жа, як і было раней.

– Ці ёсць наступствы пасля сухой галадоўкі, якую вы праводзілі за кратамі?

– Ужо амаль два месяцы займаюся тым, што цягаюся па паліклініках, кабінетах лекараў і стаю ў чэргах да іх.

Я ведаў, што будуць праблемы са здароўем пасля галадоўкі, але не думаў, што такія сур'ёзныя. Калі адпраўляць на «хімію» адразу пасля 20 мая, то бачу свае перспектывы даволі змрочнымі. Бо мне яшчэ лячыцца і лячыцца.

Самая сумная навіна: пасля таго як у сакавіку мяне адпусцілі на волю да разгляду апеляцыі, высветлілася, што ў мяне гепатыт С. Хачу адзначыць, што ў Гродзенскім СІЗА ў лістападзе мінулага года мне рабілі тэст крыві на гепатыт і СНІД, і вынікі былі адмоўныя. Затым, калі ў снежні адвезлі ў Рэспубліканскі навукова-практычны цэнтр псіхічнага здароўя ў Навінках, таксама бралі кроў на тое ж самае. Я яшчэ запытаўся: «Навошта? Толькі ж нядаўна ў Гродзенскім СІЗА тэсціравалі». – «Мы гэта робім усім, хто да нас трапляе», – быў такі адказ. Але і там вынікі былі адмоўныя.

Як тады атрымалася, што ўжо ў красавіку ў мяне выявілі гепатыт С? З гэтай нагоды ў мяне, безумоўна, ёсць пэўныя здагадкі, але ж на сто працэнтаў не даказаш, што так яно і ёсць.

Акрамя таго, пасля галадоўкі з'явіліся праблемы са страўнікам, маюцца пэўныя праблемы з аналізамі крыві. Магчыма, усё гэта развіваецца на фоне гепатыту.

Таму пра такія дробязі, як хворыя суставы і пагоршаны зрок, на што я пастаянна скардзіўся ў турме, зараз ужо нават не ўспамінаю.

– Для лячэння гепатыту С патрэбны вельмі дарагія лекі...

– Знаёмыя, якія лячыліся ад гэтай хваробы, казалі, што давялося выкласці каля 5 тысяч еўра. Праўда, чуў, што ў Беларусі ёсць нейкія эксперыментальныя міжнародныя праграмы, якія прадугледжваюць бясплатнае лячэнне, але там вялізныя чэргі.

Адным словам, пакуль знаходжуся як быццам у прастрацыі, бо наперадзе чакае поўная невядомасць і сумныя перспектывы – адбыццё пакарання ў якойнебудзь глыбінцы, дзе нейкай гальбальнай медыцынскай дапамогі, відаць, не будзе. Маральна сябе да гэтага рыхтую. У рэшце рэшт, я ведаў, на што ішоў.

– Калі 20 мая абласны суд пакіне рашэнне ў сіле, адразу паедзеце на «хімію»?

– Шчыра кажучы, нават не ведаю, як уся гэта працэдура адбываецца. Ці то адразу забяруць, ці то дадуць пэўны час сабрацца, і будзе магчымасць яшчэ падлячыцца на волі. Пабачым, што далей...

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

ИЗ ЗАЛА СУДА

От домашней химии до колонии

7 мая в Бресте огласили приговоры третьей группе обвиняемых по уголовному делу о протестном хороводе на перекрестке проспекта Машерова и бульвара Космонавтов 13 сентября прошлого года.

Суд признал всех 14 человек виновными в активном участии в групповых действиях, грубо нарушающих общественный порядок, и согласился с предложенным прокуратурой наказанием.

Елене Гнаук, Марии Скоковец и **Василию Чернецкому** назначили по 2 года «домашней химии». **Юрию Чубрику, Валентине Жуковской** и многодетной матери **Людмиле Луцкой** – по полтора года. **Сергея Наливко, Кирилла Луда, Виктора Лобко, Владислава Новицкого** и **Родиона Кондратюка** отправили на два года на «химию», **Викторию Лыскевич** и ее дочь **Елену** – на полтора.

Даниле Чемоданову, который с января находится в СИЗО, назначили год лишения свободы в колонии общего режима. Срок, который он отбыл в заключении до приговора, зачли в счет отбытия наказания из расчета: один день в СИЗО равен одному дню в колонии.

Напомним: «Хороводное дело» – одно из самых масштабных расследований, связанных с послевыборными акциями протеста в Бресте. По данным правозащитников, по нему проходят около 100 фигурантов. Их обвиняют или подозревают в активном участии в групповых действиях, грубо нарушающих общественный порядок, повлекших нарушение работы транспорта, предприятий и организаций.

Речь идет о событиях 13 сентября прошлого года. В тот день колонна демонстрантов вышла на перекресток проспекта Машерова и бульвара Космонавтов. Движение автомобилей и общественного транспорта на участке было затруднено. Люди пели песни, водили хороводы до тех пор, пока не приехал водомет. Вслед за ним выбежали силовики и стали задерживать протестующих.

По данным следствия, блокирование перекрестка нарушило движение транспорта. Общий простой троллейбусов на участке составил 29 часов, автобусов – около 5 часов. Движение маршруток остановилось на пять минут. Троллейбусный парк оценил ущерб почти в 620 рублей, автобусный – в 40 рублей 37 копеек. Кроме того, на различное время пришлось закрыться трем ларькам и ресторану KFC.

Судят обвиняемых группами. На сегодняшний день приговоры огласили 18 брестчанам. Из них 12 человек получили «химию», четверых направили на «домашнюю химию», двоих – в колонию общего режима.

Станислав КОРШУНОВ.

КАМПЕТЭНТНА

Алег ГУЛАК:

«Крывая логіка Івана Гардзейчыка»

Старшыня Беларускага Хельсінкскага камітэта пракаментаваў «Народнай Волі» тыя змены, якія могуць трапіць у Працоўны кодэкс, і адказ дэпутата на зварот грамадзян.

Нагадаем: некаторы час таму былі анансаваны прапановы па зменах у Працоўны кодэкс, згодна з якімі работнікаў можна будзе звальняць, калі яны трапяць пад адміністрацыйны арышт.

З прапановай не ўносіць такія змены ў Працоўны кодэкс да дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў звярнуліся больш за 3 тысячы чалавек – іх зварот быў апублікавана на сайце «Зручны горад». Падпісанты *«выказалі занепакоенасць у сувязі з ўзаконьваннем нормаў і практык, якія супярэчаць не толькі міжнародным стандартам у сферы правоў чалавека, але і патрабаванням нацыянальнага заканадаўства»*.

Днямі прыйшоў адказ з Палаты прадстаўнікоў за подпісам намесніка старшыні пастаяннай Камісіі па працы і сацыяльных пытаннях **Івана Гардзейчыка**.

Ён лічыць, што *«неабходнасць і прапанаваныя меры дадатковага ўдасканалення асобных падыходаў у рэгуляванні пытанняў дысцыпліны і парадку ў працоўных калектывах накіраваны ў першую чаргу на забеспячэнне нацыянальнай бяспекі і абарону грамадскага парадку ў краіне»*.

– Раней адміністрацыйны арышт не лічыўся прагулам на працы і не з'яўляўся падставай для звальнення, – кажа **Алег ГУЛАК**. – Чалавек жа не сам сябе арыштоўваў.

Зараз жа ўводзяць норму, што знаходжанне пад адміністрацыйным арыштам – парушэнне працоўнай дысцыпліны. З юрыдычнага пункта гледжання гэта поўны абсурд і прававы нонсэнс! Такая норма супярэчыць усёй прававой канцэпцыі.

Па-першае, у такім выпадку чалавека караюць двойчы – «суткамі» і звальненнем. Па-другое, сам факт прыцягнення да адказнасці не звязаны з яго функцыямі на працы.

Да таго ж чалавека маглі незаконна асудзіць, а яго ўжо звольнілі. Што рабіць у такім выпадку?

Але відавочна, што гэтую норму ўводзяць для таго, каб у людзей не было жадання выходзіць на вуліцу з пратэстамі.

– Дэпутат Іван Гардзейчык лічыць, што такія змены ў Працоўны кодэкс накіраваны *«ў першую чаргу на забеспячэнне нацыянальнай бяспекі і абарону грамадскага парадку ў краіне»*.

– Гэта дастаткова крывая логіка. Улада лічыць, што яна і ёсць «нацыянальная бяспека і грамадскі парадак». А ўсе астатнія, хто не згодны, аўтаматычна становяцца па-за законам. Гэта ўсё, што трэба ведаць пра сённяшнія законы.

Адным словам, на суткі цябе заўтра могуць адправіць нават за шкарпэткі ў чырвона-белай афарбоўцы ці за фіранкі з нацыянальным арнаментам ва ўласнай кватэры, і гэтага будзе дастаткова для звальнення з працы.

Гэта не толькі парушае ўсе міжнародныя стандарты, але нават не ўпісваецца ў канцэпцыю нацыянальнага заканадаўства. Таму з правам новыя змены ў Працоўны кодэкс не маюць нічога агульнага.

Віктар ШПАК.

ВЗГЛЯД

Андрей ДМИТРИЕВ, экс-кандидат в президенты Республики Беларусь:

«То, что сейчас происходит, нельзя назвать конституционным диалогом»

Понятно, что менять Конституцию можно только тогда, когда у нас в стране будет не единство, а согласие, то есть к этой работе будут привлечены разные слои общества, люди с разными взглядами, когда не будет политзаключенных – тогда будет совершенно по-другому сформирован диалог...

Важно, с одной стороны, чтобы общество не купилось на предложения, которые ничего не меняют, а с другой стороны, чтобы люди понимали, какая должна быть Конституция, что в ней по-настоящему должно быть и почему то, что сейчас происходит, нельзя назвать конституционным диалогом.

У власти, как и у людей, есть свои привычки – особенно у власти, которая 26 лет не меняется. И одна из привычек, мне кажется, состоит в том, что белорусские власти всегда информирование предпочитают диалогу. Нам сообщают, что в комиссии что-то решили, что-то обсудили – но это не диалог с обществом, не дискуссия, в которой люди могут принять участие.

Совершенно простая история: создайте вы сайт, который мог бы быть дискуссионной площадкой, или приглашайте людей на огромное количество ток-шоу, которое у вас есть. В одном из них, «Клубе редакторов», кстати, не так давно вспомнили вашего покорного слугу, и Эйсмонт задавал мне огромное количество вопросов. Так я скажу: Иван Эйсмонт, что вы с экрана с меня спрашиваете, вы осмельтесь и приглашайте в студию – я отвечу на ваши вопросы. А если хотите – приходите ко мне в эфир, тоже отвечу.

И второй момент я напомню Ивану Эйсмонту: что он работает не на частном канале, а на государственном, который содержится за счет налогоплательщиков. Я считаю, что все в стране, кто говорит про политику, кто ее в каком-то смысле формирует, определяет, имеют право выступать [на телевидении], тем более с альтернативными точками зрения.

ГУЧНАЯ СПРАВА

Чаму Вольга Севярынец будзе не кожны дзень ездзіць на суд над мужам?

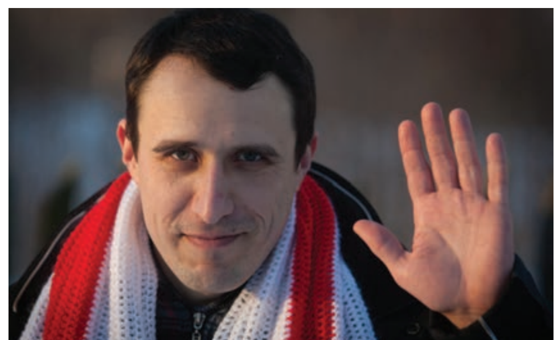
Жонка палітыка Паўла Севярынца падзялілася ўражаннямі ад першага дня працэсу над мужам.

Нагадаем, што 12 мая ў Магілёўскім абласным судзе пачаўся разгляд крымінальнай справы супраць сямі палітвязняў: сустаршыні аргкамітэта па стварэнні партыі «Беларуская хрысціянская дэмакратыя» **Паўла Севярынца**, блогера **Зміцера Казлова**, грамадскай актывісткі **Ірыны Шчаснай**, актывісткі «Еўрапейскай Беларусі» **Яўгена Афнагеля, Паўла Юхневіча, Максіма Вінярскага** і **Андрэя Войнiча**.

Вядома, што іх абвінавачваюць па некалькіх частках «пратэстнага» артыкула 293 Крымінальнага кодэкса. Суд праходзіць у закрытым рэжыме.

Больш за ўсіх за кратамі ўтрымліваюць Паўла Севярынца – з 7 чэрвеня мінулага года.

«12 мая я прыехала ў Магілёў на суд разам з мацi Паўла i яго сёстрамі, – кажа Вольга. – *Таксама былі блізкія і іншых фігурантаў справы. Прыехалі за гадзіну да пачатку працэсу, наўкол суда ўсё было ачэплена сілавікамі. Спачатку ў судзе перапісалі нашы пашпартныя дадзеныя, а затым людзей выганялі з будынка суда, некаторых кропкава затрымлівалі, хаця не думаю, што для гэтага былі падставы.*

Гэта такое прыніжэнне! Спачатку мы планавалі ездзіць на суд кожны дзень, але зразумелі, што ў гэтым няма сэнсу. І Павел перадаў праз адваката, каб мы сюды не ездзілі і не трацілі на паездкі час.

У Магілёве да будынка суда немагчыма было падысці бліжэй як на тры метры, нам нават не дазволілі паглядзець на Паўла. Таму лепш я ў Мінску буду што-небудзь для мужа рабіць ды маліцца за яго, чым там хвалявацца і перажываць гэты стрэс».

Паводле слоў Вольгі, адвакат па выніках першага дня працэсу ніякую інфармацыю не агучваў, бо знаходзіцца пад падпіскай аб неразгалошванні.

«Але, наколькі вядома, суд будзе ісці кожны дзень з ранку да вечара, таму да канца месяца, магчыма, вынесуць судовае рашэнне, – дадае жонка плітыка. – *Зезджу ў Магілёў яшчэ 14 мая, каб аддаць перадачу, а затым ужо адправімся толькі ў дзень, калі будзе агучаны прысуд».*

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

АСОБА

Сяргей ВЕРАЦІЛА:

«У жніўні 2020-га народу была нанесена траўма, якая будзе загойвацца вельмі доўга»

Між высокіх комінаў завода «Краснасельскбудматэрыялы» кружылі буслы. З далёкага выраю яны вярнуліся да сваіх гнёздаў на Ваўкавышчыне, як вярнуўся мой суразмоўца. У свой час ён пажыў і папрацаваў у Эквадоры, перакладаў з арыгінала творы Борхеса, напісаў пяць кніг прозы, паэзіі, эсэістыкі (выдадзена пакуль што адна). Аднак жыццёвыя абставіны прымусілі яго стаць сацыяльным работнікам (з запісам у працоўнай кніжцы). Сёння ён даглядае сваю старэнькую маці, якой амаль 95 гадоў. Клапатлівы сын і пісьменнік Сяргей ВЕРАЦІЛА – госць нашай рубрыкі.

– Сяргей, пасля філфака БДУ ты паездзіў па свеце – дапяў аж да Паўднёвай Амерыкі. Але ўрэшце вярнуўся на радзіму, у Краснасельскі. Дзе радзіўся, там прыгадзіўся?

– Я не проста вярнуўся, а, можна сказаць, прыпоўз, як прыпаўзае паранены звер у сваю нару залізваць раны. Жыццё мяне няслаба пашкуматала, ды і агульны клімат для беларускамоўнага чалавека ў нашай краіне ніяк не назавеш спрыяльным. Я ўвесь час адчуваў сябе апошнім магіканінам, які спрабуе захаваць мову паміраючага народа. У такой сітуацыі і неслабы чалавек надломвацца. Так атрымалася, што надламаўся і я. Але на радзіме я не прыгадзіўся. Як філолаг, як пісьменнік я тут зусім не запатрабаваны. Але на жыццё не наракаю. Мне родная зямля, людзі, якія тут жывуць, дапамаглі акрыяць. Я пераканаңы: пакуль многія з нас гавораць на роднай мове, мы яшчэ не прапалі. Мы яшчэ пазмагаемся! Бо, як слушна калісьці заўважыў Ядвігін Ш., «мова – кроў народа».

– Ты ўсё ж прыгадзіўся – сваёй маці.

– Маці – так. Ёй, дарэчы, хутка споўніцца 95 гадоў. Тут непадалёк, у Росі, жыве мая сястра, але я падумаў: навошта ёй прыязджаць штодня? І аформіўся пры маці сацыяльным работнікам. Я ўсё, што неабходна, умею рабіць.

– З кароткай размовы з тваёй маці я даведаўся, што яна і ў такім паважным веку цікавіцца палітычнымі навінамі. Кажа, што і ў прэзідэнцкіх выбарах удзельнічала.

– Мы разам галасавалі. Я запатрабаваў, каб прынеслі скрыню дахаты. Чалавек восем у хату зайшло, і маці, атрымліваючы бюлетэнь, сказала членам камісіі: «Давайце я за тую дзевачку прагаласую…» У Краснасельскім, наколькі я ведаю, проста павальна ўсе галасавалі за Ціханоўскую. Камусьці яна сама спадабалася, а хтосьці – абы не за Лукашэнку. І калі галасы былі скрадзены, людскому абурэнню не было мяжы! Мяркую, што ў жніўні 2020-га народу была нанесена такая траўма, якая будзе загойвацца вельмі доўга. Рэпрэсіі кранулі амаль кожную сям'ю. У вельмі многіх людзей у душы да гэтай пары – глухая нянавісць, адчуванне бяссілля і крыўды. У Купалы як пра сённяшні дзень сказана: *«А што вам нясуць на худых плячах? Сваю крыўду!»* Толькі плечы ў беларусаў даўно ўжо не худыя…

– У часы, калі ствараўся купалаўскі верш «А хто там ідзе?», народ хацеў чуць найперш пра дабрабыт. А сёння што для беларусаў з «нехудымі плячамі» важней – свабода ці каўбаса?

– Мне здаецца, большасць людзей пачалі разумець прыярытэт свабоды.

– Як бы ты ахарактарызаваў той палітычны рэжым, які ўсталяваўся ў Беларусі пасля жніўня 2020-га?

– Гэта, я лічу, класічная тыранія. Вось табе яшчэ адна гістарычная паралель, больш даўняя. 2500 гадоў таму ў Афінах прыйшоў да ўлады (цалкам законна) палітык Пісістрат. Потым ён сабраў 300 байцоў з сацыяльных нізоў, узброіў іх дручкамі. Яны хадзілі па горадзе і наваколлі і ўсталёўвалі тыя парадкі, якія дыктаваў Пісістрат. Ён паказваў, каго біць, каго арыштаваць. І байцы з асаблівым задавальненнем білі прадстаўнікоў багатых і радавітых сем'яў. Яны лупілі арыстакратаў, і ім за гэта нічога не было! У апошнія гады ўлада Пісістрата не было юрыдычна аформлена, ён проста кіраваў як харызматычны лідар. Перад смерцю ён перадаў уладу двум сваім сынам. Аднаго з іх зарэзалі змоўшчыкі. Другі ў адказ яшчэ больш узмацніў тыранію. Усё гэта цягнулася, пакуль не прыйшлі спартанцы і не выгналі тырана прэч…

– Неяк прэс-сакратарка Лукашэнкі Наталля Эйсмант сказала, што дыктатура ў Беларусі запатрабавана. Страшныя словы, калі ўдумацца. Пісістрат усё ж ад нас далекавата – і па часе, і геаграфічна. Узорам «цвёрдай рукі» для беларускага кіраўніцтва з'яўляецца хутчэй Сталін. Нездарма БТ па святочных днях запрашае ўсіх наведаць «Лінію Сталіна», дзе, між іншым, стаіць парадны помнік генералісімусу.

– Гэта, на мой погляд, усё ж розныя псіхатыпы. Сталін – усходні дэспат. Лукашэнка – еўрапейскі дыктатар. Калі б ён ажыццявіў сваю даўнюю мару і трапіў у Крэмль, магчыма, змяніўся б і яго псіхатып. Гісторыя ведае безліч падобных прыкладаў. Скажам, брытанскі афіцэр, які дэзерціраваў са свайго войска ў Афганістане, стаў там царом мясцовага племені. І ў Афрыцы здараліся выпадкі, калі еўрапейцы рабіліся кіраўнікамі плямёнаў і цалкам прыстасоўваліся да афрыканскага жыцця.

– Спартанцы да нас адназначна не прыйдуць. Колькі можа пратрымацца дзейны рэжым у Беларусі?

– Колькі заўгодна. Як кажуць расіяне, *«если на холяву да при хорошей закуси – то до бесконечности»*. Згадай Паўночную Карэю, Кубу. І санкцыі супраць іх уводзілі, і маніфестацыі адбываліся. Але хіба няўзброеныя людзі могуць у адзін дзень перамагчы сістэму, якая трымаецца на штыках? Прыўладная вярхушка ў Беларусі жыве, як у казцы. І што, яна гэтую казку проста возьме і камусьці аддасць? Ды ніколі.

– У Краснасельскім паўсюль крэйдавы пыл – на дрэвах, на ходніках, на стрэхах дамоў. А жыць сярод гэтага пылу не шкодна?

– Вядома, шкодна. Цяпер, праўда, сітуацыя лепшая. За савецкім часам тут была проста экалагічная катастрофа. Зімой – снег чорны, летам – усё белае. Раней, праўда, краснасельскі цэмент быў больш высокай якасці. З яго рабілі шахты на Кубе – пад савецкія ракеты, падмурак Астанкінскай тэлевежы, Брацкую ГЭС. На лініі Манергейма снарады ад нашага бетону адскоквалі… Што да здароўя людзей, то хто ў нашай краіне (увогуле ў краінах таталітарных) лічыцца з людзьмі? Напрыклад, рак лёгкіх у Краснасельскім – вельмі пашыраная хвароба. Мой бацька памёр ад яе, хоць не курыў. А колькі знаёмых!..

– З заводскіх комінаў ідзе падазрона чорны дым. Як быццам там спальваюць нейкую смалу.

– Ты амаль угадаў. У кацельнях там спальваюць усе, у тым ліку старыя аўтамабільныя шыны. Раней выкарыстоўвалі газ, потым вугаль, але іх жа трэба купляць. А скаты вам прывязуць бясплатна, яшчэ і дзякуй скажуць. А што курадыму на ўсё наваколле, то, зноў жа, каго гэта хвалюе?

– Твой краснасельскі дзядзька Міхась Верацiла збудаваў (змураваў з валуноў!) двухпавярховы будынак, дзе планаваў адкрыць музей. На жаль, паважны век і нездароўе не даюць яму давесці справу да ладу. Хай бы завод узяў той музей пад сваю апеку, надаўшы яму імя заснавальніка. Ці гістарычны музей кіраўніцтву завода не патрэбны?

– Не патрэбны абсалютна. Дзядзька раней стварыў музей на заводзе і быў яго першым дырэктарам. Але яго звольнілі. На заводзе (яшчэ да вайны) працаваў будучы народны пісьменнік Іван Шамякін. Дык няма нават мемарыяльнай дошкі. Як няма ў Краснасельскім вуліцы імя Янкеля Шарашэўскага – заснавальніка цэментнага завода. А гэта ж пасёлкаўтваральнае прадпрыемства!

– Дык прайдзіся па сваёй вуліцы Школьнай і збяры подпісы за перайменаванне ў вуліцу Шамякіна ці Шарашэўскага.

– Пераканаңы: ініцыятыва будзе зарэзана на карані. Цяпер жа начальства ўсяго баіцца. Скажам, у Краснасельскім жыве каля 7000 чалавек, і – няма лазні. Колькі мы пісьмаў напісалі – у самыя розныя інстанцыі! І што? Старшыня Ваўкавыскага райвыканкама адказаў: «Лазня ёсць у Росі – ездзіце туды». А да Росі – 8 кіламетраў, не кожны даедзе. І людзі проста знявераліся. Разумееш, у стомленых нацый (а беларусы, я лічу, стомленая нацыя) ёсць такая абарончая рыса – замыкацца ў сваіх недахопах. Нават культываваць тыя недахопы, як чалавек, які песціць сваю балючую рану. Нага баліць, калі на яе ступаць, а калі легчы, то нібыта і не баліць...

– Жывучы ў Краснасельскім, ты адчуваеш сябе выкінутым на ўзбочыну, ці, наадварот, у гушчыні свайго народа?

– Я – аўтахтон, я тут нарадзіўся, мяне тут усе ведаюць. Мне здаецца, мы не разумеем, што азначае слова «народ». Вось, скажам, старажытныя цюркі падзялялі ўсіх на ханаў, народ і насельніцтва. Народам называлі свядомую частку людзей. У нас гэта была шляхта, якую вынішчылі пад корань. Падкрэслю: шляхта была нашым народам, а пазней народам сталі называць насельніцтва. Але насельніцтва – не народ. Народ – гэта тое, што *нараджае*, штосьці дзяржаватворнае.

– А хіба стварэнне і ўмацаванне дзяржавы – не клопат дзяржаўнай улады?

– На жаль, цяперашняя Рэспубліка Беларусь – гэта не дзяржава беларусаў. Гэта, на мой розум, дзяржава калабарантаў. Трагедыя любога забранага народа. А мы працягваем быць забраным народам. Расія і дасюль трымае нас у сваіх кіпцюрах. І будзе трымаць, пакуль мае сілу.

– Ёсць жа войска беларускае, вучэнні рэгулярна праходзяць.

– У Беларусі, давайце прама сказам, калабаранцкая ўлада, адпаведна і войска калабаранцкае. Амаль усе беларускія генералы ў Маскве вучыліся, пра што тут казаць. Французскі гісторык і сацыёлаг Гюстаў Лебон пісаў, як можна знішчыць самую вялікую нацыю. Трэба ўзяць сто найлепшых муляроў, сто найлепшых цесляроў, сто найлепшых пісьменнікаў, сто найлепшых навукоўцаў, сто найлепшых мастакоў і г.д. – і расстраляць. І нацыя апынецца пад пагрозай знікнення. Так у нашай гісторыі і адбывалася. Прычым неаднойчы.

– Беларуская нацыя ўсё ж існуе. Можа, таму, што не ўсіх найлепшых знішчылі. Вобразна кажучы, па рацэ гісторыі мы плывём, хоць і са звязанымі рукамі.

– Гэта мне нагадала адзін анекдот. Ідзе чэмпіянат свету па плаванні сярод людзей з абмежаванымі магчымасцямі. Сярод удзельнікаў – галава. Старт, заплыў. Галава адразу пайшла на дно. Дасталі, адкачалі. Яна апрытомнела і кажа: «Навошта вы на мяне шапачку нацягнулі? Я тры гады вучылася вушамі грэбці». Так мы і плывём па рацэ гісторыі – дзе нагамі падграбём, дзе вушамі.

– Дык усё ж выплывем?

– Абавязкова выплывем!

Міхась СКОБЛА.

Мінск–Краснасельскі.

На фота: Сяргей Верацiла з маці Ганнай Іванаўнай.

ДАБРАЧЫННАСЦЬ

На аднаўленне будслаўскай святыні за тры дні сабрана звыш 170 тысяч рублёў ахвяраванняў

Будслаўскі касцёл Ушэсця Найсвяцейшай Панны Марыі – адна з найбольш шанаваных каталіцкіх святыняў Беларусі. Пакланіцца цудатворнаму абразу Божай Маці Будслаўскай на традыцыйныя фэсты ў мястэчку ў розныя гады збіралася ад 20.000 да 50.000 паломнікаў. Нездарма Папа Рымскі Ян Павел II у свой час надаў касцёлу ў Будславе статус базілікі (у нашай краіне іх усяго тры – яшчэ ў Гродне і Пінску).

Таму інфармацыя пра пажар на даху будслаўскай базілікі, які быў заўважаны раніцай 11 мая, маланкава абляцела ўсю Беларусь, выклікаўшы шырокую хвалю суперажывання. На шчасце, усё абышлося невялікімі стратамі. Дзякуючы высокапрафесійным дзеянням мядзельскіх, докшыцкіх і мінскіх пажарнікаў агонь удалося лакалізаваць на даху, драўляных канструкцыі якога згарэлі дарэшты. Старажытныя скляпенні (касцёл асвечаны ў 1783 годзе) вытрымалі навалу вогненнай стыхіі і не абрынуліся, агонь у сам касцёл не прарваўся. Вернікі паспелі вынесці абраз Божай Маці і ўсе рухомыя каштоўнасці, але ў храме пад вогненнай шапкай заставаўся ўнікальны старажытны арган гамбургскага майстра Нікалауса Янцона, знішчэння якога нельга было дапусціць ні ў якім разе. І пажарнікі сталі вакол яго жывым шчытом – літаральна, бо напор вады з брандспойтаў мог таксама пашкодзіць бясцэнны інструмент.

Шмат хто ўжо параўнаў пажар у Будслаўскай святыні з пажарам у парыжскім саборы Нотр-Дам, які моцна пацярпеў ад агню два гады таму. Тады французскае грамадства праявіла незвычайную салідарнасць, прэзідэнт Эманюэль Макрон выступіў з адмысловай адозвай да нацыі, на якую адгукнуліся мільёны суайчыннікаў.

Беларусы і без прэзідэнцкіх заклікаў гатовы да ўсенароднай складчыны і талакі – толькі за першыя тры дні пасля пажару на аднаўленне Будслаўскай базілікі было сабрана звыш 170.000 рублёў. І сродкі працягваюць паступаць на абвешчаны Канферэнцыяй каталіцкіх біскупаў рахунак. Справу аднаўлення святыні ўзяў пад сваю апеку старшыня Канферэнцыі біскуп **Алег Буткевіч**, на месцы здарэння неадкладна пабываў і кіраўнік Каталіцкага Касцёла Беларусі біскуп **Казімір Велікаселец**.

Ці адбудзецца сёлета ў Будслаўскім санктуарыі традыцыйны летні фэст і ці пройдуць у ліпені масавыя пілігрымкі да абраза Божай Маці Будслаўскай – застанецца пакуль невядомым.

Антон ЗАГОРСКІ.

ПРЭЗЕНТАЦЫЯ

Фэнтэзі па-беларуску. Прыгоды паводле беларускіх паданняў

*Пабачыла свет новая кніга **Алега Грушэцкага** «Рыцар Янка і каралеўна Мілана. Таямнічае каралеўства».*

Гэта фэнтэзі на падставе беларускага фальклору. Галоўныя героі –міфічныя персанажы беларускіх паданняў: магутны Цмок, волат Вярнігара, прыгажуні вужалкі, гарэзнікі гарцукі і злыдні, драпежныя ваўкалакі, уладары лесу і балота – Лясун і багнік Кадук.

Герояў чакаюць неверагодныя прыгоды, сапраўдныя бітвы, барацьба за вызваленне краю ад злога караля-чарадзея і ненавісных чорных ваўкалакаў.

Аўтар кнігі Алег Грушэцкі – бацька траіх дзяцей, журналіст, публіцыст, літаратар. Піша вершы, казкі і фэнтэзі на беларускай мове. Лаўрэат шэрагу творчых прэмій. У мінулым – удзельнік гісторыка-культурнага таварыства «Талака», першага беларускамоўнага летніка «Грунвальд».

Кніга выйшла ў выдавецтве «Чатыры чвэрці», набыць яе можна ў кнігарні **«Акадэмічная кніга»** альбо замовіць на **Biblio.by**.

Сяргей ЗАБЛОЦКІ.

ПА-ЗА ГУЛЬНЁЙ

Свята будзе. На іншай вуліцы…

Усё менш часу застаецца да старту чэмпіянату свету па хакеі.

Першынство, як вядома, павінна было прайсці ў гэтым годзе ў Мінску і Рызе, але пасля вядомых падзей у Беларусі Міжнародная федэрацыя хакея вырашыла ў мэтах бяспекі адабраць чэмпіянат у Мінска і правесці яго толькі ў Рызе.

Тым не менш беларуская нацыянальная каманда не адмовілася ад удзелу ў гэтым першынстве і актыўна рыхтуецца да турніру ў Латвіі.

Вось на гэтых іграках галоўны трэнер зборнай **Міхаіл Захараў** спыніў свой выбар, хаця канчатковы склад будзе вызначаны пасля таварыскіх гульняў з камандай Казахстана:

– **варатары:** Дэні Тэйлар («Дынама» (Мн), КХЛ), Аляксей Коласаў («Дынама» (Мн), КХЛ), Канстанцін Шостак («Северсталь», КХЛ);

– **абаронцы:** Нік Бэйлен («Трактар», КХЛ), Крысціян Хенкель («Ак Барс», КХЛ), Сцяпан Фалькоўскі, Дзмітрый Знахарэнка, Ілля Шынкевіч, Ілля Салаўёў, Уладзіслаў Яроменка (усе – «Дынама» (Мн), КХЛ), Яўген Лісавец, Дзмітрый Корабаў (абодва – «Салават Юлаев», КХЛ), Андрэй Антонаў («Юнацтва» (Мн));

– **нападаючыя:** Ілля Усаў, Арцём Дзямкоў, Ігар Мартынаў (усе – «Дынама» (Мн)), Франсіс Парэ («Авангард», КХЛ), Шэйн Прынс («Автомобилист», КХЛ), Джэф Плат («Салават Юлаев», КХЛ), Андрэй Бялевіч («Торпедо», КХЛ), Мікіта Камароў («Авангард», КХЛ), Уладзіслаў Кадола («Северсталь», КХЛ), Сяргей Касціцын («Брацілава Кэпіталс», Славакія), Андрэй Касціцын (без клуба), Сяргей Дрозд, Станіслаў Лапачук (абодва – «Юнацтва» (Мн)), Герман Несцераў («Гомель»).

Дарэчы, сёння да зборнай далучыцца ў Рызе і беларускі форвард «Нью-Джэрсі» **Ягор Шаранговіч** *(на фота)*, які правёў свой першы сезон у НХЛ і выглядаў там даволі прыстойна.

«У «Нью-Джэрсі» я навучыўся, што трэба прытрымлівацца сістэмы, выконваць задачы, якія ставіць трэнер, гуляць больш жорстка ў кожным матчы, – кажа Ягор. – *Калі слухаемся настаўніка, то перамагаем. Калі дапускаем памылкі, то сапернікі гэтага не даруюць.*

Я адчуваў сябе выдатна на працягу ўсяго сезона, быў добра падрыхтаваны фізічна, калі прыехаў у НХЛ.

У Рыгу адпраўлюся 14 мая, на чэмпіянаце, натуральна, буду выступаць. Затым два летнія месяцы, думаю, правяду ў Беларусі, а ў жніўні адпраўлюся ў Фларыду, дзе жыве мой агент. Мая задача на наступны сезон – згуляць лепш, чым у гэтым годзе».

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

ДА ВЕДАМА

На папярэднім этапе чэмпіянату свету – 2021 у Рызе зборная Беларусі згуляе ў групе «А», якая будзе праводзіць свае матчы ў Алімпійскім спартыўным цэнтры.

Сапернікамі каманды Міхаіла Захарава стануць зборныя Славакіі (21 мая, пачатак – 20.15 па мінскім часе), Швецыі (23 мая, 16.15), Чэхіі (24 мая, 20.15), Вялікабрытаніі (26 мая, 20.15), Даніі (28 мая, 20.15), Швейцарыі (30 мая, 16.15) і Расіі (1 чэрвеня, 20.15). Чатыры лепшыя каманды з групы выйдуць у чвэрцьфінал.

У групе «В» згуляюць зборныя Канады, Фінляндыі, ЗША, Германіі, Латвіі, Нарвегіі, Італіі і Казахстана.

УСМІХНІЦЕСЯ…

– А вы ведаеце, французы кажуць, што з-за стала трэба выходзіць з адчуваннем лёгкага голаду.

– А вы што, француз?

– Не.

– Тады сядзім далей.

★★★

– Аксана, ты хоць бы раз запрасіла мяне з сабой адпачыць!

– Я не адпачываю з жанатымі!

– Але ж я твой муж!

– Ніякіх выключэнняў!

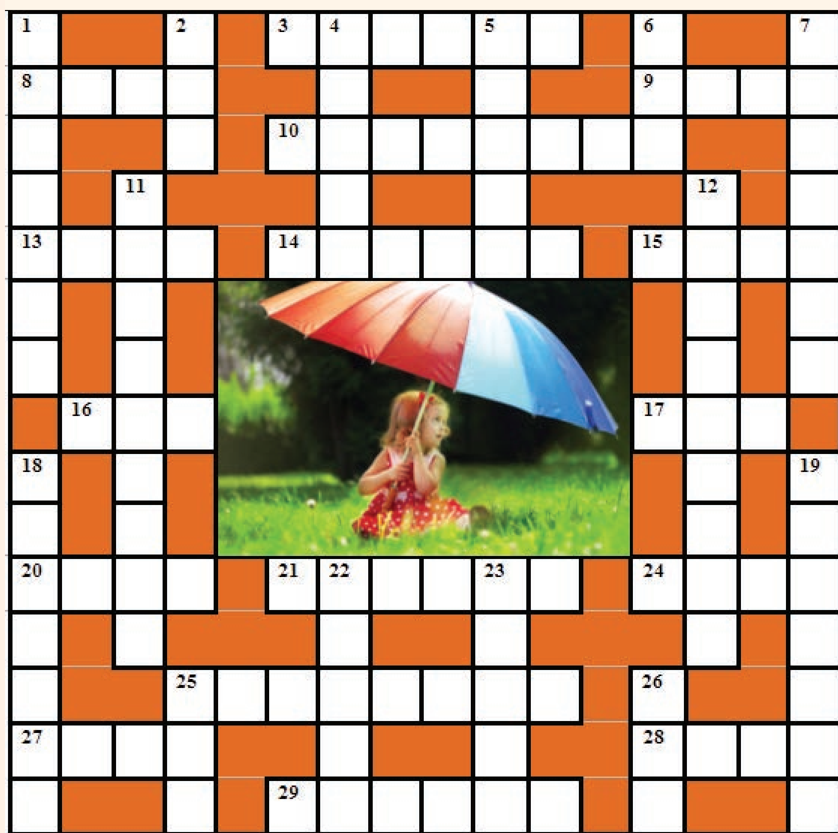
★★★

– Ты задаволены сваёй жонкай?

– Так. Адзінае, што магу сабе пажадаць, – каб наступная была не горшая!

КРЫЖАВАНКА

На хмару будзе і пагода

Па гарызанталі: 3.У сям'і жонка стварае …, а муж – пагоду (прык.); 15-га мая – Міжнародны дзень сям'і Міжнародны дзень клімату. 8.Шчыпковы музычны інструмент ці сельскагаспадарчая машына. 9.Сіноптыкі як …: што ні паабяцаюць, тое ніколі не збудзецца (прык.). 10.Сям'я – … у бессардэчным свеце (прык.). 13.Грашовая адзінка Бразіліі. 14.«Самы неспрыяльны … мікраклімату – скразнякі ў кішэні» (У.Коцікаў). 15.Авечая шэрсць. 16.Калючы …, ды юшка з яго смачная (прык.). 17.Сям'я моцная, калі над ёй адзін … (прык.). 20.Смех – лепшыя … (прык.). 21. … цвіце – да доўгага цяпла (прыкм.). 24.Май – гэта плаўны скачок у … (прык.). 25. … лятаюць нізка над зямлёй – да дажджу і ветру (прыкм.). 27.Каб не …, не адзежка, была б грошай поўна дзежка (прык.). 28.Добра мядзведзя ў … дражніць (прык.). 29.«… і каханне – дзве рэчы, у якіх ніколі не можаш быць упэўненым» (цытата невядомага аўтара).

Па вертыкалі: 1.Не бывае дрэннага надвор'я, бывае дрэнны … (прык.). 2. … дорыць надзеі і сонца (прык.). 4.Інструмент для наразання разьбы (устар.). 5.Дзеці ў сям'і не …, а радасць (прык.). 6.Майскі …; калі іх на полі многа – будзе засуха (прыкм.). 7.Багацце – на месяц, … – на ўсё жыццё (прык.). 11. … сядзяць надзьмуўшыся – будзе дождж, разгульваюць па полі – да добрага надвор'я (прыкм.). 12.Зямля без вады мёртвая, чалавек без сям'і – … (прык.). 18.Малая птушка …, а май ведае (прык.). 19.Божанька таксама любіць гумар, асабліва … надвор'я (прык.). 22.Дэкаратыўная расліна з буйнымі кветкамі. 23.Папярэдні малюнак. 25.Нашто клад, калі ў сям'і …? (Прык.). 26.Дуб выпусціў лісточкі – … сеяць гарох (прыкм.).

Адказы на крыжаванку

Па гарызанталі: 3.Клімат. 8.Арфа. 9.Урад. 10.Прытулак. 13.Рэал. 14.Фактар. 15.Руно. 16.Ёрш. 17.Дах. 20.Лекі. 21.Рабіна. 24.Лета. 25.Ластаўкі. 27.Ежка. 28.Акно. 29.Пагода.

Па вертыкалі: 1.Настрой. 2.Май. 4.Лерка. 5.Абуза. 6.Жук. 7.Здароўе. 11.Жаваранкі. 12.Пустацвет. 18.Салавей. 19.Прагноз. 22.Астра. 23.Накід. 25.Лад. 26.Час.

Лявон ЦЕЛЕШ.

г.Дзяржынск.

ФУТБОЛ

«Шахцёр» разагнаўся

Прайшоў 8-ы тур чэмпіянату Беларусі па футболе.

Лідар – салігорскі «Шахцёр» – восем ужо восем матчаў запар не прайграе ў першынстве, а таму адставанне канкурэнтаў павялічваецца.

Вынікі тура:

«Смаргонь» – «Нёман» (Гродна) – 0:2, «Гомель» – «Слуцк» – 4:1, «Рух» (Брэст) – «Спадарожнік» (Рэчыца) – 2:0, «Мінск» – «Віцебск» – 3:3, «Славія» (Мазыр) – «Дынама» (Брэст) – 1:1, «Энергетык-БДУ» (Мінск) – «Тарпеда-БелАЗ» (Жодзіна) – 1:1, «Ісла ч» (Мінскі раён) – «Дынама» (Мінск) – 1:3, «Шахцёр» (Салігорск) – БАТЭ (Барысаў) – 1:0.

Турнірная табліца

Каманды	Гульні	Выйгрышы	Нічыі	Паражэнні	Мячы	Ачкі
Шахцёр	8	8	0	0	21–4	24
Дынама (Мн)	8	5	2	1	14–5	17
БАТЭ	8	5	2	1	15–7	17
Гомель	8	4	3	1	14–7	15
Рух	8	4	3	1	14–8	15
Дынама (Бр)	8	3	5	0	10–3	14
Ісла ч	8	4	0	4	12–14	12
Тарпеда-БелАЗ	8	3	2	3	6–10	11
Мінск	8	2	3	3	12–13	9
Віцебск	8	1	6	1	5–4	9
Энергетык-БДУ	8	1	3	4	7–9	6
Нёман	8	1	3	4	5–9	6
Слуцк	8	1	3	4	6–13	6
Славія	8	1	2	5	7–13	5
Смаргонь	8	1	1	6	3–17	4
Спадарожнік	8	1	0	7	3–18	3

Фота: fcbate.by

Адрас рэдакцыі: 220030 Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: тэл./факс (017) 326-68-71
Рэкламны аддзел (017) 363-66-04
nvonlineinfo@gmail.com
http://www.nv-online.info

Падпісныя індэксы:
63222 – для індывідуальных падпісчыкаў,
632222 – для прадпрыемстваў і арганізацый.

Заснавальнік, выдавец і галоўны рэдактар Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ